LAHOLMS TIDNING

N:R 163. ÅRG. 17. Ansvarig utgivare: J. B. Bengtsson MÅNDAGEN DEN 19 JULI 1948 Laholms Tidnings Tryckeri, Laholm. Lösnummer 12 öre.

DEN STORA INTERNATIONELLA SCHACKTURNERINGEN med deltagare från ett tiotal länder började på fredagen i Saltsjöbaden. På torsdagen ägde lottningen rum vid en mottagning i Stockholms Stadshus. På bilden t. v. ses de ryska storspelarna Bronstein, Flohr, Bondarevskij och Lilienthal studera programmet. T. h. Svenskarna Nyholm, Pålman och Ståhlberg.

Araberna accepterar ordern "Eld upphör"

BEIRUT den 18. (TT — Reuter)

På arabiskt håll underströk man på söndagen att Araförbundets accepterande av vapenvilan i Palestina inte innebär att man erkänner existensen av en judisk stat i Palestina. De arabiska regeringarna har gått med på vapensilan trots motstånd från pressen och den allmänna opinionen, emedan de inte gärna kunde lämna de fyra stormakternas vilja utan av seende.

Araförbundet har gått med på vapenvilan på följande villkor: I) den judiska invandringen får inte fortgå under vapenvilan, 2) omkring 300,000 arabiska flyktingar måste tillåtas återvända till sina hem, 3 vapenvilan måste vara tidsbegränsad, efter som de arabiska arméerna kommer att stanna kvar i sina ställningar färdiga till aktion för den händelse judarna skulle bryta vapenvilan.

Greve Bernadottes högkvarter fick på söndagen även meddelande om att Egypten accepterat den vapenvila som säkerhetsrådet givit order om.

Greve Folke Bernadotte, som på söndagsförmiddagen passerade Amsterdam på sin flygresa från New York till Rhodos, yttrade vid en intervju att den nya vapenvilan i Palestina inte har någon tidsgräns. Den måste räcka tills en överenskommelse nåtts. Ett arabiskt samtycke till eld upphör i Palestina kommer dock inte att ändra arabernas motstånd mot att en judisk stat upprättas, skriver Al Ahram på söndagen.

Några timmar före eld-upphör i Palestina, som av säkerhetsrådet fastställts till klockan 15 på söndagen hade judiska styrkor ryckt fram 32 km. nordost om Nasaret och därigenom öppnat vägen Haifa—Tiberias. I en judisk kommuniké på söndagen meddelades att fyra arabiska byar mellan Nasaret och Tiberias och det arabiska fästet Lubiya intagits. Judarna har också öppnat kustvägen till Tel Aviv söder om Haifa.

Våldsamma strider rasar i Jerusalem

sedan judarna kränkt säkerhetsrådets eld upphör-order meddelar Arabförbundets högkvarter i Amman på söndagskvällen.

De judiska styrkorna gick tidigt på morgonen till anfall mot arabernas ställningar i Musrata- och Mea Shearim-distrikten.

Timmarna före vapenvilan, som enligt ett meddelande från Israels regering till greve Bernadottes högkvarter utfärdades till samtliga dess styrkor i Palestina kl 19 på söndagen, fördrev syriska trupper judarna från strategiska ställningar på höjderna i norra sektorn. De judiska förlusterna beräknas till över 150 man i döda och sårade. Vid flygplansraider sänktes flera fartyg på Genesaretsjön.

Arabiska granatkastare spydde på söndagen eld över gatorna i det av judarna besatta nya Jerusalem och bröt därmed vapenvilan för Jerusalem, vilken tekniskt sett träder i kraft i lördagens gryning. En hebreisk tidningsbyggnad förstördes.

Systemsprit var VATTEN

HAPARANDA den 18. (TT).

Det finska systembolaget Alko har sålt vatten i Kemi. När en kemiko nyligen köpte två flaskor brännvin och sedan öppnade den ena flaskan hos sina vänner, upptäckte han till sin häpnad att flaskan innehöll rent vatten.

Kapsylen på den andra flaskan undersöktes noga, och den var orörd, men även innehållet i denna flaska var vatten. Köparen förde flaskorna tillbaka till Alko, som skickade dem till centrallaboratoriet för undersökning. För ett tiotal år sedan inträffade en liknande händelse. Den gången var vattnet inte från kemitrakten, utan någon hade i centrallaget druckit ur brännvinet och hällt vatten i stället.

Finland avstår från kommunistkongressen

HELSINGFORS den 18. (TT — FNB).

Finlands kommunistiska parti kommer inte att sända någon delegation till det jugoslaviska kommunistpartiets kongress. Partiets avböjande svar på en inbjudan från Jugoslavien avsändes redan för ett par veckor sedan, meddelar partisekreterare Ville Pessi i en intervju med Työkansan Sanomat.

Buss välte på väg till missionsmöte

GJÖVIK den 18. (TT — NTB)

En buss, som var på väg till Filefjeld med deltagare i missionssällskapets sommarskola på Leira, körde på söndagsförmiddagen av vägen vid Riste bro i Västra Sildre. Bussen, som hade 30 passagerare, vilte och fem personer skadades så svårt att de måste läggas in på sjukhus. Deras tillstånd är efter omständigheterna gott.

— Lokförare Roland Crutzer, Ludvika, dödades på lördagen vid en bilolycka i Fagerås i Värmland. Bilen kom i sladdning då ena bakringen exploderade och körde nedför en slänt. Crutzer slungades ur och hamnade i vägbanan. Han fick svåra inre skador och avled under transporten till Karlstads lasarett. I bilen — en sportvagn — befann sig även en dam och en 16-årig pojke, vilka endast fick lindrigare skador. Crutzer var i 40-årsåldern och efterlämnar maka och två barn.

— Några semesterfirare fann på lördagen liket av en man flytande i sjön Nömmen några mil norr om Vetlanda. Av mannens efterlämnade papper kunde konstateras, att det var folkskollärare Per Ahlkvist från Bromsten, som i november förra året försvann från sin tillfälliga tjänst som lärare vid Tranås folkskolor. Han har tydligen försökt ta sig över sjön på sjön Nömmen och råkat köra igenom och drunknat. Polisen tror icke att något brott föreligger. Ahlkvist var i 45-årsåldern och gift.

— En tvårig son till verkmästare Enar Stolpe i Alvsjö drunknade på fredagen i en vattensamling som bildats av regnet.

USA-slagskeppen skall baseras i Västtyskland

Dånet från amerikanska flygande slagskepp fyllde under hela lördagen luften över ett par av de största flygfälten i östra England, flygfält, som praktiskt taget legat öde och stilla sedan krigets dagar, heter det i ett Londontelegram. Redan på förmiddagen landade de första jättebombplanen på Lancashire-flygfältet Marham.

Sedan följde plan på plan, som elegant tog mark på respektive flygfält. Ett sextiotal av dessa flygande tekniska vidunder skall stationeras i England under den närmaste tiden, antagligen under halvannan månad. Redan klockan 7 på morgonen hade de första planen nått fram efter att ha använt bortåt nio timmar på sträckan New Foundland—England. Ombord på flygplanen befinner sig 20 passagerare vid sidan av besättningen på 5 man. Det för sammanlagt 1,500 man, vartill kommer den personal, som skall ha hand om kontakten med moderbaserna i USA.

De flygande slagskepp, som nu är i full färd med att landa i Storbritannien, kommer antagligen att sättas in i övningsflygningar över bl. a. tyskt område tillsammans med amerikanska jakt- och bombplansförband, som är stationerade i Tyskland, avslöjade befälhavaren för det amerikanska flyget i Europa, generallöjtnant Curtis Lemay, som har ansvaret för de sextio flygande slagskeppen. Man kommer att arrangera en del fingerade angrepp. Han tillade, att de flygande slagskeppen troligen kommer att skickas i "etapper" till baser i den amerikanska tysklandszonen. De flygande slagskeppen skall också sättas in i rutinflygningar och samordnade bombflygövningar från baserna i England.

Det bekräftas nu, att brittiska fyrmotoriga Yorkflygplan skall sättas in i "24-timmarsoperationerna" i berlinområdet. Dessa plan, som tidigare användes endast under de ljusa timmarna på dygnet, kan nu landa även nattetid, då landningsbanorna på Gatowfältet förlängts under de senaste veckorna. Ankomsten av de flygande slagskeppen till England och RAF:s planer på att sätta in "stridsflyg" under livsmedelstransporterna till Berlin har som tidigare omtalats medfört, att man och man emellan tror att västmakterna ämnar tvinga fram en uppgörelse med ryssarna. På officiellt håll dementerar man kategoriskt dessa synpunkter och framhåller att man önskar hålla dörren öppen och undvika alltför hårdhänta metoder, meddelar BBC.

Lillprinsessan är kvar på sjukhuset

KÖPENHAMN den 18. (TT — RB).

Drottning Ingrid och prinsessan Margrethe lämnade på lördagen sjukhuset, medan prinsessan Anne-Marie, som ännu inte är alldeles feberfri, får stanna kvar ett par dagar till. Chaufför Henriks torde få ligga kvar på sjukhuset ännu ett tiotal dagar.

VÄGVISARE I OLYMPIABYN. Ledarna för det indiska fotbollslaget vid en av de utförliga vägvisare, som man överallt stöter på i olympiabyn vid Richmond.

USA-general:

Tysklandsfrågan måste lösas även med risk för nytt krig

BERLIN den 18. (TT — Reuter)

Förenta Staterna måste nå ett avgörande i Tysklandsfrågan även om detta skulle betyda krig, sade general William Donovan, som under kriget var chef för det amerikanska utrikesdepartementets strategiska avdelning. Han antydde möjligheten av ekonomiska sanktioner mot Sovjetunionen och dess drabantstater för att hålla tillbaka den kommunistiska diktaturen i världsfredens intresse.

Att avstå från Berlin, sade han, skulle inte göra slut på ryssarnas avsikt att bekämpa det europeiska återhämtningsprogrammet utan endast egga dem till liknande sanktioner.

Sovjetunionen gav på söndagen ett otvetydigt svar på de amerikanska flygande slagskeppens ankomst till Storbritannien genom att förklara att det utan avbrott fortsätter att stärka sin krigsmakt, därifland flyget, och uppmanade krigshetsarna att se mot Moskva, där stora flyguppvisningar planerats i samband med det ryska flygets dag, men som måste inställas på grund av regn och lågtgående moln.

Det ryska folket håller skarp utkik efter de nya krigshetsarnas intriger och fortsätter utan avbrott att öka styrkan hos sin krigsmakt, därifland flygvapnet — den trogna väktaren över vårt hemlands statsintressen, skriver Pravda.

Berlinarna fick idag av Tägliche Rundschau veta att de inte bör glömma att Sovjet under de tre sista krigsåren producerade 40,000 pr år och nästan alla rysskontrollerade tidningar publicerade på söndagen långa artiklar om det ryska flygets styrka.

Cheferna för de ryska vapenslagen befann sig bland de 20,000 personer, som på lördagen var närvarande vid ett massmöte i Moskva med stadens Sovjet, det kommunistiska partiets lokalavdelning och det ryska flygets ledning med anledning av flygets dag på söndagen, uppger Tass. Bland annat sade flygvapenschefen Vershinin att 8,400 ryska plan var i aktion under slutstriden om Berlin. Det ryska flyget kämpade ensamt mot fienden och tillintetgjorde i denna strid huvuddelen av fiendens manskap och materiel.

34,000 krs-check försvann ur väska

MALMÖ den 18. (TT.)

Kriminalpolisen i Malmö mottog på lördagen en anmälan från fru Alma Eriksson, Arboga, att hon blivit bestulen på en plånbok innehållande bl. a. närmare 1,000 kr i kontanter samt en check på 34,000 kr, utfärdad av Skandinaviska banken i Arboga. Checken är påtecknad på baksidan och är således gångbar i vilken bank som helst i landet. Stölden ägde rum efter banktid i lördags på centralstationen i Malmö. Fru Eriksson hade för ett ögonblick ställt sin handväska bredvid sig, och när hon åter skulle ta den, var väskan öppnad och plånboken borta.

REDO FÖR DEN OLYMPISKA ELDEN. Den pelare från vilken den olympiska elden ska brinna under olympiaden har i dagarna satts upp i Wembley Stadium.

Pyromanbrand ödelade 3 Borås-fastigheter

BORÅS den 18 (TT).

En förhärjande brand som av allt att döma får tillskrivas den i Borås härjade poryimanen utbröt vid 4-tiden på söndagsmorgonen vid Magasinsgatan där på cirka en och en halv timma tre byggnader av trä inrymmande lager och verkstadslokaler för flera firmor, därav ett par i bilbranschen lades i aska.

Vid flera tillfällen förelåg stor fara för att elden skulle sprida sig bl. a. till Dahems väveri, som ligger omedelbart intill de brunna byggnaderna, men Borås brandkårer och de omkring 70 man från Alvsborgs regemente som rekvirerats lyckades hindra detta. Vid brandkårens ankomst brann det redan friskt i en av byggnaderna och efter några minuter var samtliga övertända. Så gott som alla maskiner och inventarier förstördes. Man lyckades dock föra ett par bilar i säkerhet. Risk förelåg för explosion då en av lokalerna innehöll gastuber för ett svetsningsaggregat. Dessa lyckades man dock få ut. Likaså avvärjdes det hot som ett mindre upplag av saltsyra i ett närliggande hus innebar. Hettan från branden var mycket stark och brandmännen hade ett ansträngande arbete.

Då man misstänker mordbrand har utredningen av eldsorsaken överlämnats till kriminalpolisen.

Sydstatsguvernör fävlar med Truman

BIRMINGHAM, ALABAMA den 18. (TT. Reuter.)

De sydstatsdemokrater, som på lördagen bröt sig ur det demokratiska partiet och utsåg guvernör Strom Thurmond till presidentkandidat i novembervalen kommer inom kort att inleda en valkampanj i femton stater, därifland Trumans egen hemstat, Missouri.

Vid ett demokratiskt massmöte i Birminghams stadshus antogs en resolution, vari sydstatsdemokraterna högtidligen lovar att aldrig avstå från bestämmanderätten i fråga om rasproblem. Genom denna utbrytning kommer praktiskt taget fyra partier att delta i presidentvalet.

Högre militärer åtalas av MO

STOCKHOLM den 18. (TT)

Rådman Folke Lundquist har i sin egenskap av auditör åtalats av Mo för tjänstefel. I samband därmed har åtal för tjänstefel även riktats mot dåvarande befälhavaren för Stockholoms försvarsområde, generalmajor Hugo Cederschiöld, och tjänsteförrättande sekondchefen för livregementet till häst, numera överste Göta Bergenstråhle. Anledningen till åtalen är att de i ett par disciplinmål utmätt straff, trots att utredningarna i målen varit ofullständiga. I det ena målet ålade generalmajor Cederschiöld en värnpliktig åtta dagars vaktarrest för underlåtenhet att fullgöra förmans i tjänsten givna befalning, och beslutet hävom kontrasignerades av Lundquist i hans egenskap av auditör. I det andra målet ålade överste Bergenstråhle en furir likaledes åtta dagars vaktarrest för våld mot och förolämpning av underordnad krigsman i och för denes tjänst. Även detta beslut kontrasignerades av Lundquist.

Med hänsyn till rättssäkerheten finner MO de båda straffbesluten mycket betänkliga och vittna om så allvarlig vårdslöshet vid handhavandet av den disciplinära bestraffningsrätten, att de inte kan undgå att belivras.

Västunionen diskuterar försvarsplaner med USA

HAAG den 18. (TT — Reuter)

Gemensamma försvarsplaner tillsammans med USA och Canada samt den tyska krisen väntas bli de dominerande frågorna vid överläggningarna mellan Västunionen — Storbritannien, Frankrike, Belgien, Holland och Luxemburg — utrikesministrar, vilka tar sin början här på måndagen.

Västunionens permanenta militärutskotts översikt över de fem medlemsnationernas militära styrka och möjligheterna att praktiskt förverkliga en samordning av deras resurser skall behandlas. På sammanträdet kommer även att framläggas resultatet av de löpande överläggningarna mellan USA:s utrikesdepartement och representanter för Västunionen samt Canada, vilka pågått sedan 6 juli. Syftet med dessa är att undersöka möjligheterna att utvidga Västunionens försvarsallians till en nordatlantisk regional försvarsplan i enlighet med artikel 51 i FN-stadgan. Washingtonöverläggningarna är av stor betydelse för Västunionens politik ifråga om den tyska krisen eftersom man alltid understrukit att endast vissheten om militärt stöd från USA gan ge Västunionen den trygghet och säkerhet som är nödvändig för att man skall kunna föra en djärv och konstruktiv politik i den nuvarande ekonomiska och ideologiska maktkampen i Europa.

Det permanenta militära utskottet i London väntas av politiska observatörer här komma att bilda den förmedlingslänk varigenom USA och Canada knytes till Västunionen sedan Washingtonförhandlingarna avslutats.

På det ekonomiska området väntas förslag framläggas om intima ekonomiska förbindelser, bl. a. i vatlutahänseende, mellan de fem unionsstaterna för att göra det västeuropeiska varuutbytet så effektivt och så omfattande som möjligt.

49 åtalas för spritstölder

HUDIKSVALL den 18. (TT)

I den stora spritstöldsaffären i Iggesund väntas enligt Hud. Nyh. icke mindre än 49 personer bli åtalade. 20 får stå till svars för stöld och olovlig spritförsäljning och 29 kommer att åtalas för hälleri. Rapporterna i affären kommer att omfatta sammanlagt omkring 400 sidor. De stulna spritpartierna uppgår till mellan 1,500 och 2,000 liter.

En av Iggesunds-tjuvarna var vid ett tillfälle nära att bli tagen på bar gärning. Han hade utan gasmask krupit ned i en tankvagn för att med en plastvakvast sopa upp några liter sprit. En Iggesundsbo som gick förbi, hörde mystiska ljud från vagnen och gick fram för att undersöka saken. Tjuven inne i vagnen kände samtidigt att han höll på att kvävas av spritångorna och måste snabbt ge sig upp. Han slängde iväg kvasten genom hålet i vagnen, och den just anlände iggesundsbon träffades i huvudet. Denne trodde sig vara utsatt för ett överfall och sprang från platsen. Därmed undgick sprittjuven tillsvidare upptäckt.

Grankvistar växte på tall

I en skog i Austmarke påträffades nyligen en tall som det växte grankvistar på, ett mycket sällsynt botaniskt fenomenen.

Den märkliga tallen är rak och omkring 17 meter hög. Mitt på stammen växer det ut en tjock, omkring 2,5 meter lång grangren med mörkgrönt, tätt granbarr. På motsatta sidan av stammen sitter en torr grankvist. Stammen över och under grenarna har granbark sex tum i båda riktningarna.

En meter från tallen finns en stubbe efter en gran, som fälldes för femton år sedan. En av grenarna på denna har troligen vuxit tätt intill tallstammen och nöt på den tills det uppstått sår på både grenen och stammen, varigenom en sympning kunnat ske.

SIENA: En omfattande militär aktion med fallskärmstrupper och stridsvagnar har igångsatts moto de 3,000 kommunister som efter strejkoroligheterna tagit sin tillflykt till Toscanabergen. I Mohte Amiata-området har 39 kommunister infångats.

Franco erkänner att hans system inte är fulländat

MADRID den 18. (TT — Reuter).

I en deklaration i den spanska pressen på tolvårsdagen av det spanska inbördeskrigets utbrott säger general Franco att det spanska systemet kanske inte är fullkomligt. Utan tvivel finns det mycket som kan ändras och förbättras med åren, men i denna stund av förvirring över hela världen är det den enda allvarliga lösning världen kan erbjuda. Detta beror på att Spanien har vetat hur det skulle förena sina nationella och sociala syftemål med kyrkans hjälp.

Franco gav uttryck åt sin avsikt att den nuvarande regimen skall fortsätta. Det kan förklaras utan någon risk för misstag att den nuvarande spanska regimen efter tolv år visat sig lika nödvändig och effektiv som då den infördes. Den är en regim för alla. Vår seger är Spaniens seger och vi skall inte tillåta att vingarna klippas. Insikten om vad det skulle ha blivit av Spanien under de senaste nio åren utan dess frälsande regim skulle göra den mest hårdade förskräckt.

Kommunismen får bära hundhuvudet för det nuvarande världsläget och händelseutvecklingen utgör endast en fortsättning av vad som inleddes då den kommunistiska revolutionen utbröt för över 30 år sedan, heter det vidare i deklarationen. Franco är emellertid inte fullt tillfredsställd med vad Spanien uträttat sedan inbördeskrigets slut. Vi är alltjämt långt ifrån vårt mål trots de framsteg vi gjort. Den kvantitet livsmedel vi önskar för Spanien är så stor och samtidigt är världsläget så svårt. Spanien har emellertid klarat av många svårigheter. Vi har sett hur Spaniens sanning triumferat över intriger utifrån, men det finns alltjämt en mängd saker att uträtta.

General Franco kritiserade fascistliknande teorier då han hänvisade till den marxistiska materialismen som förömrägen att lösa några av de existerande problemen. Det är en oerhörd därskap hos dem som drivna av fascistliknande motiv söker ena världen genom att omskapa den efter sin egen bild, men det är ännu värre att söka göra det genom att som grundval använda den marxistiska materialismen som visat sig helt misslyckad, slutar deklarationen.

Laholms Tidning

Smedjegatan, Laholm.
Dagligt nyhets- och annonsorgan för Laholms stad och södra Halland, Markaryd samt angränsande delar av sydvästra Småland och nordvästra Skåne.
Lösnummer 12 öre.

Redaktör: GUSTAF BERTLAND

Telefoner:
Redaktionen 300
Redaktör Gust. Bertlands bostad 199
Expeditionen och annonskontoret 299
Annonschef Axel Larssons bost. anknytning 299

Lysning

Furiren i Kungl. Flottan Gösta Varnesjö Margareta Johansson Växtorp. Hunnebostrand. Göteborg den 11/7 1948.

Vigseln äger rum i Hunnebostrand den 7/8 1948.

MODERNA
Högtidskläder
till uthyrning.
Hägerströms
Tel. 138 Laholm.

TANDLÄKARE
Inga Willstrand
Mottagningen inställd t. o. m. 14 aug.

Laholms SLKF-avd.

anordnar utflykt med buss till Strömsnäsbruk och Traryd m. fl. samhällen fredagen den 23 juli kl. 9 fm. från stortorget, Laholm.

Anmälan till tel. 301 b, 374, 362 eller Skummeslövsstrand 18 senast den 22 juli.

Hemvärnets och lottornas

sedvanliga utflykt äger rum fredagen den 23 juli med avresa från Laholm kl. 09.00. Resan går över Hälsingborg, Landskrona och överfart till Ven. Återresan i Skånes "inland". Uppehåll å vissa platser. Anmälan om deltagande till Georg Karlsson, Ösarp, tel. 550 Laholm senast onsdag den 21. Resekostnad omkring 10:— kr.

Hemvärnets samariter inbjudas deltaga.

Lagabygdens Barnkoloniförening

avhåller ord. föreningsstämma å kolonien fredagen den 23 juli kl. 5 em.

Styrelsen.

Metalls avd. 342.

Kv.-möte tisd. kl. 19.00 å expl.lokalen.

Styrelsen.

Önskas köpa

Nötkreatursexport.

Ytterligare inköp av nötkreatur, i huvudsak dräktiga kvigor, för export till Ryssland kommer att verkställas inom den närmaste tiden, därvid samma villkor tillämpas som vid föregående inköp. Härstamningsbevis skola **senast den 26 juli** vara inkomna till **Hallandslakteriernas livsdjursförmedling, Falkenberg.**

Borttappat

En regnkappa

borttappades i lördags å vägen Hasslöv —Växtorp — Karsefors. Rättsinn, upphittare torde meddela sig med tel. Hallandsås 75.

HÄESS

Halmstads Slakteriförenings 179:e livdjursauktion

hålles onsdagen den 21/7 1948.

Plats: Auktionshallen i Halmstad.
Tid: Kl. 10,00 f. m.

Till auktionen äro anmälda:
2 st. fargaltar
164 „ gyltor (varav 29 hälsokontrollerade)
7 „ tackor med vardera 1 lamm
4 „ „ „ „ 2 „
4 „ ston (Alder: 2 st. 3 år, 1 st. 5 år, 1 st. 10 år)
6 „ vallacker (Alder: 2 st. 2 år, 1 st. 3 år, 1 st. 4 år, 1 st. 5 år, 1 st. 9 år)

Kontrollerade avdelningen
3 „ kalvar, 3 st. kvigor, 1 st. ko
1 „ kontrolltjur
44 „ dräktiga kor (19 låglands, 4 blandad ras, 21 SRB)
35 „ dräktiga kvigor (20 låglands, 15 SRB)

Samtliga nötkreatur äro tuberkulos- och kastningsfria.

Djuren försäljas i ovan nämnd ordning. Hästarna beräknas försäljas omkring kl. 13,15.

Säkra och kända köpare, som äro medlemmar i HÄESS eller andra slakteriföreningar, anslutna till Sveriges Slakteriförbund, erhålla tre (3) månaders räntefri kredit mot accept med äganderättsförbehåll. Övriga betala kontant.

Närmare vid auktionens början.

Auktionerna återkommma alltid regelbundet tredje onsdagen varje månad.

Sist säljes följande: 1 st. mangel, 2 st. resårsoffor (kan beses i hallen), 1 st. traktorsläpvagn.

VILLASTAKET
i olika modeller.
TRÄDGÅRDSSTOLPAR, TRÄDGÅRDSPLATTOR, KANTSTEN, VIBRERADE BYGGNADSBLOCK, MURSTEN, m. m., m. m. Allt i lager.
Vallberga Cementvarufabrik.
Tel. 130. Vallberga. Tel. 130.

Lotter i Hästlotteriet
försäljas å Laholms Tidning.
Lottpris Kr. 2: 10.
Dragning i Falkenberg den 21 okt. 1948.
OBS.! Uppskjutes icke. OBS.!
Högsta vinsten: ett premierat ardennersto.
Övriga vinster: föl med härstamning samt dessutom ett stort antal presentkort à 100—5 kr.
VAR 10:de LOTT VINNER.

Normalpriser på konstgödsel FOLKHUSHÅLLNINGEN

ha av livsmedelskommissionen fastställts för tiden 16 juli—30 september 1948. Se cirkulär nr 3129.

Stockholm den 15 juli 1948. *Statens Livsmedelskommission.*

Till salu

AGA-spisen
Spisen som sparar — värmen som varar.
Försäljes av Arvid Carlsson, Rännesslöv Tel. 116. Träffas säkrast före kl. 8 fm. och efter kl. 20

Pottugn,
billigt, till salu. Tuve Persson, Hasslöv. Tel. 82 Hallandsås.

DEN 19 JULI.

Det norska jordbruksavtalet.

I Norge har sedan en längre tid pågått förhandlingar mellan staten och jordbrukets organisationer om prissättningen på jordbrukets produkter för 1948/49. Förhandlingarna har fördröjts och stött på ständigt nya hinder, som man inte hade räknat med, och på onsdagen fick jordbrukarna veta att avgörandet uppskjutits ytterligare.

Denna utgång väckte väl mer förbittring än förvåning bland Norges jordbrukare. Det har nämligen på senaste tiden ryktats om att det gnisslade åtskilligt i förhandlingsmaskineriet. Meddelandet om ytterligare uppskov med prissättningen kom därför som en bekräftelse på farhågor som man länge hyst.

För någon tid sedan avgav en särskild av regeringen tillsatt kommitté ett förslag till förfaringssätt vid förhandlingar om jordbrukspriserna och om avtalens form. Kommittén utgick ifrån att förhandlingar om priser på jordbruksprodukter skulle tas upp efter överenskommelse mellan parterna och vara slutförda så tidigt på året att de kunde fastställas och kungöras före den 1 mars varje år. Från jordbrukets sida föres förhandlingarna av delegerade från Norges Bondelag och Norsk Bonde- och Småbrukarlag. Parterna har enats om att t. v. till grund för prisförhandlingarna lägga det totala räkenskapsresultatet och en totalkalkyl för det norska jordbruket, vilka utarbetats i enlighet med de principer som godkänts av bägge parter.

Så långt har man alltså kommit. Formerna och principerna för prisförhandlingarna är klara och har varit det länge, och när nu äntligen själva prisfrågan skulle avgöras kom regeringen med sitt diktat om ytterligare uppskov. Tidn. Nationen anser LO haft finger med i spelet. Den väntar nu protester mot uppskovet från jordbrukarhåll.

De norska jordbrukarnas yrkesbröder i Sverige förstår säkerligen också detta. Även svenskarna har vissa erfarenheter ifråga om socialdemokratiska regeringars taktik när det gäller jordbrukets prisfrågor.

Laholms Tidning

presenteras i dag för läsekretsen i en i viss mån ny gestalt. Tidningens sidor har hittills haft sex spalter, men i dag har de sju. Sidformatet är detsamma, och spaltbredden har sålunda blivit något mindre.

De allra flesta tidningarna i vårt land övergår i dessa dagar till den nya spaltbredden. Ändringen har huvudsakligen närmast föranletts av pappersransoneringen. Med de nya smalare spalterna går det in mer text på varje sida, beroende bl. a. på att mindre rubrikstilar måste användas och på att det till följd härav även blir mindre "vita fläckar" i tidningen.

Emellertid kan det inte påstås, att någon större pappersbesparing göres. Vi tror inte, att våra läsare haft några anmärkningar mot det hittills använda måttet, och för vår del hade vi helst sett, att den gamla spaltbredden bibehållits. Men vi har knappast haft något val. Huvuddelen av den svenska pressen med de stora tidningarna i spetsen har beslutat att övergå till det nya spaltformatet. Den allmänna övergången betyder, att annonsbyråer och klichéleverantörer kommer att göra sitt material lämpat för den nya spaltbredden, och de mindre tidningarna måste rätta sig härefter.

Moderniseringen har medfört icke obetydliga kostnader för tidningen. En hel del teknisk utrustning har måst nyanskaffas. Det kan tilläggas, att de ekonomiska konsekvenserna av spaltbreddsändringen blir av helt annat slag för stortidningarna. Själva omställningen innebär naturligtvis även för dem en extrakostnad, dock en kostnad som är en mycket god penningplacering för dem. De har som bekant dagligen flera sidor annonser. Med den nya spaltbredden vinner de på varje sida en hel spalt värdefulla annonsmillimeter. Men för vår del kommer som sagt nyanskaffningskostnaderna icke att kunna kompenseras.

Övergången till ny spaltbredd innebär som nämnt en modernisering, och sett på lång sikt är det otvivelaktigt ett klokt steg, som nu tagits. Den svenska dagspressen får nu en spaltbredd, som motsvarar de engelska och amerikanska tidningarnas. Man kan alltså tala om standardisering, en anpassning efter internationella tidningsmått. Våra läsare tyeker kanske, att de gamla spalterna var bättre och mer lätt läsa än de nya. Emellertid vågar vi påstå, att man snart vänjer sig vid det nya, och det skall säkert inte dröja länge, förrän vi alla äro överens om att de nya spalterna är de trevligaste, de mest lättlästa och de bästa. Med det nya spaltformatet vinner man som nämnt något text utrymme, och följden blir alltså, att tidningen i fortsättningen kommer att innehålla mer än hittills, vilket ju i sin mån också kommer att höja tidningens värde.

Av tekniska skäl har vi i dagens nummer icke kunnat genomföra den nya spaltbredden konsekvent. En sida har sålunda det gamla formatet på spalterna. Men i fortsättningen skall endast den nya bredden användas, möjligen med något undantag föranlett av speciella skäl. Två spaltbredder samtidigt är f. ö. något som våra stortidningar nu länge haft. Dessa tidningar började nämligen för ungefär ett år sedan använda den nya spaltbredden för sina annonsavdelingar. De har alltså haft två olika bredder på spalterna i tidningen, innan de nu konsekvent går in för att använda endast den mindre bredden.

LAHOLM

VÄDERLEKEN:

Utsikter för södra Götaland och västkusten: Svag till måttlig vind mellan syd och väst, växlande molnighet och risk för enstaka regnskurar i inlandet, oförändrad temperatur.

Möbler, Möbeltyger, Mattor.
Alltid förmånligast från
GUNNAR GRAN.
Tel. 92 Växtorp.

Fruktodlareföreningens studieresa

till Skåne på torsdag har blivit en verklig succé och arrangörerna har förutom de tre bussar som det ursprungligen varit meningen att resan skulle begränsas till, varit tvungna att sätta in ytterligare en. Men i denna finns ännu sju platser lediga och anmälningar till dessa tas emot i dag pr tel. 114. Sammanlagt blir det 150 personer med i resan.

Legala notiser.

Från pastorsexpeditionen i Laholm meddelas följande familjenyheter:

Födde: Jordbruksarbetaren Arvid Georg Johanssons son; Stationskarlen Sven Bertil Jönsson son; Tandläkaren Axel Birger Nilssons dotter; Lastaren Yngve Torsten Granbergs son.

Hemvärnet och lottorna

komma att anordna utfärd till Skåne på fredag. Se närmars annons!

Laholms SLKF-avd.

kommer att anordna utflykt pr buss till Strömsnäsbruk, Traryd m. fl. platser på fredag. Beträffande anmälningar etc. se annons!

Investeringen på byggnadsområdet

har ökats år från år för att i fjol uppgå till 6,7 milj. kr., sade statsrådet Ericsson i ett föredrag i Landskrona på lördagen. Eftersom inte alla önskemål om byggnadstillstånd kan tillgodoses har irritation och missnöje uppstått. Uppvaktningar och förfrågningar om byggnadstillstånd har ökats i oroväckande grad. I år har tillstånd lämnats för 650 milj., medan investeringsbudgeten upptog 1,455 milj. kr.

Sveriges fastighetsförbund

har nu 109 lokalavdelningar med cirka 26,000 medlemmar. Sammanlagda taxeringsvärdet på anslutna fastigheter uppgår till cirka 5,700 miljoner kr. Ökningen sedan 1946 utgör i taxeringsvärde cirka 300 milj. kr. Till förbundet är anslutna Falkenbergs, Halmstads, Laholms, Ljungby och Varbergs fastighetsägareföreningar.

Dyrtidstilläggen på folkpensionerna.

För att utreda frågan om ett indexreglerat dyrtidstillägg för folkpensionerna har socialministern tillkallat sakkunniga med generaldirektör Bexelius som ordförande. I princip bör det indexreglerade dyrtidstillägget ge full kompensation för levnadskostnadsökningen, säger hr Möller bl. a.

Folkminnesforskningen.

Institutet för folkminnesforskning vid Göteborgs högskola hemställer hos regeringen om anslag med 17,212 kr. för nästa budgetår. I beloppet ingår 3,000 kr. för inlösning av material från institutets insamlingsområde: Värmland, Dalsland, Bohuslän, Västergötland och Halland.

Ordförandeskifte i Sveriges Köpmannaförbund.

Vid Sveriges köpmannaförbunds årsmöte i augusti kommer ordförandeskifte att äga rum. Förbundets hittillsvarande ordförande rektor Josef Lindqvist, Uppsala, har som förut meddelats ingått i Hakonbolagets styrelse och i samband därmed avböjt återval i Köpmannaförbundet. Till hans efterträdare är enligt St.-T. rektor Gustaf Ekholm i Stockholm designerad. Även andre vice ordföranden, kapten E. Melcher, kommer att avgå och efterträdes av direktör E. Nygren, Stockholm.

Kretstinget i Karsefors en verkligt trevlig fest

UTMÄRKTA FÖREDRAG, FOLKDANSUPPVISNING M. M., MYCKET FOLK OCH DEN ALLRA BÄSTA STÄMNING.

SLU-festen i Karsefors i lördags och söndags, anordnad av Södra Höks krets, blev en verkligt lyckad och trevlig sammankomst. Vädret var gott och publiktillströmningen mycket stor. Festligheternas tyngdpunkter var förlagda till sönd. och då var publiken också störst. Rännesslöv-Ysby folkdanslag gav då en verkligt vacker och mycket uppskattad uppvisning i folkdans.

När de i färgrika folkdräkter klädda ungdomarna dansade på dansbanen på den vackra festplatsen, måste man göra den reflektionen, att en mera lämplig inledning till en ungdomsfest i en svensk bygd inte gärna kan åstadkommas. De talrika festdeltagarna belönade folkdanslaget med kraftiga uppläder.

Nästa punkt på programmet var politiska föredrag av riksdagsman Gustaf Elofsson, Vä. Hän och festdeltagarna hälsades välkomna av kretsordföranden, lantbrukare Harry Johansson, Lya.

— När vi i dag samlas till vårt traditionella kretsting, nu i den verkliga högsommaren och den vackraste årstiden, skulle man vilja tro, att det skulle råda en verklig lycka i vår värld. Så är emellertid inte fallet, började Harry Johansson sitt hälsningstal. Förhoppningen att en verklig folkförsoning skulle ersätta och efterträda allt hat och våld i världen har ännu inte infriats. Än förekommer kränkningar och förföljelser mot individens rätt att välja åskådning. Politiska bonderörelser i skilda delar av Europa, vilka stått vårt lands bonderörelse nära, har blivit utsatta för våld och förföljelser därför att de stått fast vid sin demokratiska uppfattning och velat slå vakt och värn om rätten och friheten och fosterlandets väl.

Dylika våldsrörelser har vi lyckligtvis varit förskonade från i Sverige. Men det finns vissa krafter i vårt land som uttryckt sitt gillande av våldsuttryckt sitt gillande av våldshandlingarna. Mot dessa är bondeförbundet och SLU orubbliga motståndare, och vi vill med all kraft bekämpa dem.

Om vi ser tillbaka på politiken i vårt land, skall vi finna, att bondeförbundet alltid fört en samförståndspolitik och alltid följt bestämda linjer. När det nu gäller att bringa ordning och reda i dagens politiska läge har bondeförbundet också sin linje klar, nämligen att skapa stabilitet i samhällsutvecklingen och i den samhällsekonomiska balansen och att skapa trygghet och frihet för alla folkgrupper. Och härvidlag har partiet sitt stöd av SLU, som är berett att göra sin insats.

Riksdagsman Elofsson besteg därefter talarstolen, och höll ett intressant och klarläggande tal om dagens politiska situation i Sverige. Av tekniska skäl måste vi låta referatet av hans tal stå över till i morgondagens tidning.

Med hr Elofsons tal var den allvarliga delen av festprogrammet slut. Därefter blev det dans m. m. till inemot midnatt.

Även på lördagen var festen i alla avseenden lyckad. På söndagseftermiddagen hölls i anslutning till kretstinget en tävling i växtkännedom. Prislistan föreligger emellertid inte ännu.

Familjenytt

SPARA
i
LAHOLMS SPARBANK.
Ränta 2 ½ %.

LYSNING:

— i Tjärby kyrka på söndag mellan hotellvaktmäst. Lars Georg Jönsson, Elstorp 7 och textilarbeterskan polska medborgaren Zofia Baranowska, Elestorp 7.

— mellan fil. stud. Carl-Henrich Bachman, Stockholm och Sophiasystern fröken Ulla Hagard, dotter till kontraktsprosten Rudolf Hagard i Torup och hans maka, f. Eneberg.

— Civilingenjör Bengt Nordin, Göteborg, och fröken Karin Gyllensvärd, dotter till kamrer Ernst Gyllensvärd, Fägelsång, Växtorp och hans maka.

DÖDSFALL:

A. B. Svensson. I går avled lantbr. August Birger Svensson, Skogaby, Veinge, i en ålder av 78 år. S. var födde i Enslöv. Efter att ha vistats i Amerika tio år, köpte han det hemman i Skogaby han innehade vid sin bortgång. Svensson var en driftig jordbrukare och efterlämnar i övrigt minnet av en odalman av den gamla goda stammen. Närmast sörjande är maka, sonen Ernst, som vistas i hemmet, dottern Marta, gift med snickare Lambert Hansson, Laholm, och dotterdotter.

A. Öberg. Efter kort sjukdom har frisörmäst. A. Öberg, Höganäs, avlidit i en ålder av 46 år.

Han har innehaft frisörsalonger i södra Sverige, bl. a. i Markaryd. På sistnämnda plats var han bosatt i många år och var på den tiden en mycket intresserad amatörskådespelare och uppläsare, som uppträdde på skilda platser i Småland, Skåne och Halland.

Okänd har donerat 150,000 kr. till Göteborgs högskola. Göteborgs högskola har av en göteborgare, som önskar vara okänd, fått mottaga en donation av 150,000 kr., som skall utgöra en dispositionsfond för högskolan med avsikt att denna fond skall disponeras för en från intendentplatsen vid Göteborgs museum fullt skild professur i konsthistoria vid högskolan enligt bestämmelser som skulle utfärdas av landshövding Jacobsson. Landshövding Jacobsson har meddelat att beloppet skall användas för att vid högskolan för de närmaste sju åren grunda en personlig professur för intendenten vid Nationalmuseum, professor Sixten Strömbom. Sedan tillfrågade sakkunniga, professorerna Ragnar Josephson, Sten Karling och Gregor Paulsson, vitsordat att professor Strömbom innehar sådan utmärkt vetenskaplig skicklighet att han enligt högskolans statuter kan kallas till professor vid högskolan, har skolans styrelse på onsdagen på förslag av lärarerådet beslutat kalla professor Strömbom till innehavare av en personlig professur i konsthistoria med konstteori vid högskolan från den 1 september 1948.

Valuvertyr:

Bramstorp, Erlander och Skoglund i talarstolen

Det praktiska näringslivets råd har nonchalerats

Riksdagsman Axel Pehrsson-Bramstorp talade på söndagen i Övedsklostret och yttrade därvid bl. a. följande:

I kraft av sin majoritetsställning i riksdagen övertog det socialdemokratiska partiet 1945 regeringsmakten. Regeringen har också varit ganska mån om att utnyttja denna majoritetsställning. Den har icke i tillräcklig grad velat ta hänsyn till de synpunkter och önskemål, som framförts från andra partier och meningsriktningar. Framförallt synes den icke ha velat lyssna till de råd, som framförts från företrädare för det praktiska näringslivet. Dess åtgärder har därför kanske präglats av gud vilja, men de har ofta utformats och genomförts på ett byråkratiskt sätt. Om regeringen beflitat sig om ett gott samarbete med näringslivet hade vårt lands ekonomiska läge icke behövt bli så allvarligt som det faktiskt har blivit.

Redan innan samlingsregeringen sprängdes, hade sammanhållningen mellan partierna undergrävts genom olika åtgärder från det socialdemokratiska partiets sida. Särskilt betydelsefullt i detta avseende var de socialiseringsmotioner, som väcktes vid 1944 års riksdag. Man varnade tydligen redan då den socialismens skördetid, varom det talades mycket i samband med den nya regeringens tillträde året efter. Men hur har det gått med dessa planer på samhällets omdaning i socialistisk riktning? För närvarande intager de en undanskymd plats i den socialdemokratiska propagandan, men vilken roll kommer de att spela i fall det socialdemokratiska partiet efter höstens val skulle behålla sin majoritetsställning? Hur långt vill socialdemokratien driva sina planer? Tänker den eventuellt tillåta konkurrens mellan statliga och enskilda företag på något så när likvärdiga grunder, eller skall statsföretagen tilldelas monopolställning? Det är viktiga frågor, vilkas besvarande säkert intresserar allmänheten i mycket hög grad. Det viktigaste synes vara att upprätthålla en hög nationalinkomst med sådan fördelning, att inte minst de lägre inkomstsgarna får tillfredsställande standard.

Många misstag har gjorts, och situationen i dag är den, att den ekonomiska krisens verkningar, framförallt bristen på hårdvaluta, kan leda till minskad import av råvaror samt behövliga maskiner och redskap. Detta kommer att medföra ytterligare rubbningar i produktionslivet och gör det svårare att komma tillrätta med penningvärdesförsämringen.

Frågan om ransoneringarnas vara eller icke vara har på sistone åter börjat diskuteras i pressen. Även ett par socialdemokratiska tidningar har anmält tvivel på nödvändigheten av att bibehålla ransoneringssystemet i hela dess nuvarande utsträckning. De har ansett det möjligt att redan nu slopa brödransoneringen. Huruvida vi kan definitivt avskaffa ransoneringarna av livsmedel hänger samman med tillgången på växtnäring. Om jordbruket kan tillföras dylik i erforderlig utsträckning och väderleksförhållandena blir gynnsamma torde ransoneringssystemet på detta område kunna avvecklas.

Beträffande försvarsfrågan söker vissa tidningar göra politik av den förkortning av utbildningstiden för de värnpliktiga, som beslutats av riksdagen. Man söker låta påskina, att detta skulle innebära en försvagning av vårt försvar. Saklight sett kan jag icke finna denna kritik berättigad, ty om övningstiden utnyttjas på ett rationellt sätt torde beslutade nio månaderna vara tillräckliga.

Erlander polemiserar med Folkpartiet.

MALMÖ den 18. (TT)

I föredrag i Sjöholmen och Tomelilla på söndagen kom statsminister Erlander in på den diskussion som uppstått i regeringsfrågan. En intensiv borgerlig propaganda har sökt skapa den föreställningen att landet lider under ett vanstyre. Den som tagit denna propaganda på allvar har säkerligen haft svårt att förstå meningen när de som nyligen framträdt sig som kärntrupper i kampen mot vanstyret börjat tala om samverkan och samarbete med socialdemokratien efter valet. Folkpartiets ovilja att före valet framlägga ett eget program för kampen mot krisen skall alltså bottna i att partiets ledning ansett sig i stort sett kunna acceptera regeringens politik och vill ha garantier för dess fullföljande genom socialdemokratiens fortsatta medverkan i landets styrelse, även om den borgerliga vanstyrepropagandan ledde till en borgerlig valseger. Men är detta realistisk politik? Kan de borgerliga undgå att infria sina vallöften om de vinner valet? Blir man icke tvingad av sin egen propaganda att ersätta regeringens stabiliseringslinje med liberala äventyrligheter, som har alla chanser att kasta oss ut i antingen prisstegringar eller i arbetslöshetskris? För socialdemokratien är valloften realiteter. Vi presenterar före varje val ett program som ger uttryck för våra avsikter och planer under nästa valperiod.

Fronten mot kommunisterna viktigast av allt.

NORRKÖPING den 18. (TT)

Högerpartiets vice ordförande, riksdagsman Martin Skoglund, talade på söndagen i Norrköpingstrakten och kom därvid in på Sveriges anslutning till Marshallplanen. Tal. erinrade om att vårt folk härigenom går in i en allt större ödesgemenskap med övriga icke kommuniststyrda folk i Europa och att vi därigenom och genom att vi själva är i en sådan ekonomisk belägenhet att vi önskar utnyttja marshallhjälpen, kommer i närmare samarbete med västmakterna.

Riktigare än att kannstöpa om hur regeringen kommer att se ut efter valen, anser jag det vara, att de ansvariga talesmännen för våra demokratiska partier klart sade ut och på ett sätt som inte kunde missförstås, att även om meningarna bryter sig starkt i inrikespolitiska frågor, så kommer nu liksom under krigsåren varje hot mot vår frihet att över partilinjerna tillbakavisas av ett enat folk.

INDIEN FIRAR ETTÅRSDAGEN AV SITT OBEROENDE MED GANDHI-FRIMÄRKE. Den 15 augusti firar Indien ettårsjubileum som oberoende stat och i samband härmed kommer ett nytt frimärke med Gandhis bild att släppas ut. Frimärkena tryckas i Schweiz i en upplaga på 31 miljoner och i fyra olika valörer. — På bilden retuscheras klichénegativet till det nya frimärket.

Mjölkningsförsök på Ultuna

Av docent NILS KORKMAN.

Vid lantbrukshögskolans institution för avels- och raslära utföres för tillfället en serie försök i avsikt att klarlägga en del faktorer, som påverka juvertömningen hos mjölkkor. I det första, nu slutförda avsnittet av denna undersökning har man främst försökt belysa mjölkningsmetodens inverkan. Jämsides härmed har dock även studerats en del allmänna faktorers inverkan på juvertömningen och frågan om kornas individuella egenskaper i detta avseende. Mjölkens strömningshastighet har bestämts sålunda att mjölkningsskärlet upplänsgis i en fjä dervåg varefter viktökningen bestämts var femtonde sekund. Efter mjölkningen har utförts för hand och mängden eftermjölk har bestämts medelst mätglas.

Olika mjölkningsmetoder ha jämförts med varandra. Spenkopparna ha påsatts utan föregående behandling och juverbehandling har utförts med såväl varm fuktig duk som med torr duk. Vidare ha olika långa intervall tillämpats mellan juverbehandlingen och spenkopparnas påsättning, från omedelbar påsättning till intervall på 30 minuter.

Det har visat sig, att då spenkopparna påsättas omedelbart utan föregående behandling blir mjölkflödet svagare under första minuten. Detta gäller särskilt kor i låg produktion. Ju högre dagsavkastning korna för tillfället ha, desto snabbare synes korna ge ned mjölken och desto mindre förbehandling erfordras, och då dagsavkastningen är 25 kg eller mera, synes någon egentlig förbehandling knappast behövas. Någon tydlig skillnad i huru korna ge ned mjölken om juvret behandlas med varm, vät duk eller med torr, icke uppvärmd duk, har ej kunnat iakttagas. Däremot inverkar en fördröjd påsättning av spenkopparna i de flesta fall tydligt på mjölkflödet. Strömningshastigheten minskar och tömningskurvan blir flackare. En väsentlig förlängning av intervallet mellan förbehandlingen och spenkopparna påsättning har sålunda ett ogynnsamt inflytande på mjölkningens förlopp. Däremot har ej någon tydlig skillnad kunnat iakttagas mellan påsättning efter en eller påsättning efter två minuter. För en snabb juvertömning har det visat sig fördelaktigt att börja eftermjölkningen med maskin relativt tidigt, så snart mjölkströmmen visar tydlig tendens att minska. Detta förfarande medför nämligen att mjölkningstiden avsevärt förkortas.

Mindre eftermjölk hos unga kor.

Det har även framgått att åtminstone i den besättning i vilken undersökningen utförts en tydlig skillnad finnes mellan ko i olika ålderskласser. Mjölkflödet är i allmänhet starkare hos de unga korna, och dessa kor lämna även mindre eftermjölk. Mjölkningstiden blir sålunda även kortare och maskineftermjölkningen bör alltså även vidtaga tidigare, oftast redan efter ca 2 min. Även synes det som om unga kor i låg produktion skulle snbtlare ge ned mjölken än äldre kor vid samma låga produktionsnivå. De högmjölkande korna ge däremot i allmänhet snabbt ned mjölken oberoende om de äro unga eller gamla. Hos de äldre korna är i de flesta fall mjölkflödet under mjölkningen långsammare och eftermjölkningen betydligt större. Som normal mjölkningstid, innan maskineftermjölkningen börjar, kunde man för äldre kor ange ungefär 3½ minut. De individuella olikheterna äro dock särskilt hos de äldre årsklasserna betydande och tiden för maskinmjölkningens början borde alltså helst bestämmas särskilt för varje ko. Det synes även fullt tydligt att ärftliga olikheter finnas mellan korna i avseende till juvertömningens förlopp, vilket mähändа borde leda till att päläggskalvar ej skulle tagas efter kor med särskilt svagt mjölkflöde, eller i varje fall till att tjurkalvar ej skulle uppfödas efter dylika kor.

Snabbmjölkning.

Vid maskinmjölkningen bör man sträva till att mjölkningen utföres så snabbt som möjligt. Detta medför att kornas juverhälsa bättre bevaras och att arbetstiden förkortas. De utförda försöken visa även, att minst lika mycket mjölk utvinnes om mjölkningen utföres på kortare tid, som om spenkopparna få sitta på länge. Ur de nu utförda försöken kan man utläsa, att följande åtgärder bidraga till att nå i detta avseende goda resultat:

1. Juvret avtorkas före mjölkningens början med våtvarm eller torr (aldrig kallvåt) handduk. För kor i hög produktion och särskilt då för unga kor skall denna behandling utföras rätt snabbt och spenkopparna påsättas inom den första minuten räknat från behandlingens början. För kor i låg produktion och särskilt då äldre kor bör behandlingen utföras omsorgsfullare och spenkopparna påsättas 1—2 minuter efter behandlingen.

Maskineftermjölkningen bör vidtagas förhållandevis tidigt, omedelbart efter det mjölkflödet börjat avtaga. Hos unga kor inträffar detta oftast redan då mjölkningen pågått cirka 2 minuter, medan hos äldre kor man i allmänhet kan börja maskineftermjölkningen ca 3½ minut efter mjölkningens början. Vid maskineftermjölkningen dragas spenkopparna nedåt och varje juverfjärdedel masseras uppifrån och nedåt.

Missbruket av pengar har anor från romarna

Det klagas över att man i våra dagar slösar bort pengarna i stället för att spara dem till komande tider. Men detta slöseri med pengar är ingenting speciellt för vår tid. Missbruka pengar har man gjort så länge penningen överhuvud taget funnits till. Man behöver bara erinra sig de gamla romarnas sätt att handskas med de pekuniära medlen.

Före segern över Kartago på 140-talet f. Kr. var Rom ännu ett relativt fattigt land. Till följd av den nybilvna världsstatens militära segrar översvämmades det emellertid snart av guld och silver. Detta lände till snabba förändringar av näringslivet, ja, t. o. m. seder, vanor, kultur och familjelivet ändrade sig snabbt. Förr var varje fri borgares mål att förvärva jordegendom. Sedan den gyllne metallen börjat flyta i breda strömmar till staden, grepos alla av guldhungern. Cicero omtalar att förträffliga män sutto under penningtorgets pelarvalv och disputerade om metoderna att förvärva guld, och Cato formulerade vid denna tidpunkt den alltjämt giltiga sedelagen, "att människans första plikt är att tjäna pengar".

Enligt Ciceros vittnesbörd fanns det i Rom 2,000 riksa, i vars fickor snart sagt hela rikets rikedomar samlades. Ett typiskt exempel utgjorde Pomponius Attikus. Trots att han var riddare höll han sig inte för god att utöva ockrarverksamhet. Han lämnade lån till 3—4 procent pr mån, till privatpersoner och städer, till provinser och lokala myndigheter. Han arrenderade statens skatteintäkter och jagade med hård hand driva in skatter efter godtycklig storlek. I städer i vilka han endast tog 48 procent lät han fira sig som borgarnas välgörare. Han skaffade sig med propagandans hjälp anseende som en ädel och hjälpsam människa. Han var också entreprenör för gladiatorspelen och han underhöll utbildningsanstalter, där han tränade slavar till gladiatorer.

Som ett medel till förvärvande av rikedom tjänade framför allt armeleveranserna. Förutom dessa i krigstid högeligen lönande affärer, spekulerade de rika vid byggandet av gator och vattenledningar samt inköpte stadsjord på de platser där man visste att praktbyggnader skulle uppföras.

Ännu praktfullare än riddarnas liv var senatorernas. För att kunna leva ståndsmässigt, måste de slösa på ett sätt, som oftast överstegderas tillgångar. Också affärsmän och hantverkare måste utveckla en betydande prakt.

Många av de guldrika ställde med förkärlek upp långa bankar framför sina hus, där arbetarna hamrade den fina guldsanden till smycken och bearbetade guldklimparna till bordserviser, för att imponera på massorna, som skulle välja dem till nya ämbeten. Ämbetsmännens och generalernas valbarhet öppnade dörren på vid gavel för allakons korruption i detta samhälle, där rikedom inte kunde vinnas genom arbete utan genom plundring och spekulation.

Den tidigare omnämnde Attikus förtjänade enligt nuvarande mynt omkring 4,2 milj. kr årligen. De största förmögenheterna i Rom tillhörde emellertid inte patricier eller köpmän utan ett par frigivna slavar, Narcissus och Pallas, som innästlat sig som gunstlingar hos kejsar Nero. Dessa båda förslagna herrar, vilka stod i förbund med kejsarinnan Messalina, handlade efter godtycke inte bara med medborgarrätt utan också med straffloshet för svindlare och mördare. Den sistnämnde lär ha ägt en förmögenhet om 140 milj. kr medan den andre hade något mindre.

Ransoneringskalender

19—25 juli 1948

Varuslag	Kupong	Giltighetstid från	Giltighetstid t. o. m.	Kupongvärde
Bröd, mjöl och gryn inköpskort K 13	V 413 t.o.m. 415 R 376	12/7	14 aug	1¾ kg mjöl, skorpor, kruskakli, mannagryn *eller* 2 kg kornprodukter *eller* 1750 gram rågbröd, rågkaka, grovt delikatessbröd *eller* 1 kg hårt bröd *eller* 1625 gram raffelbröd, franska bröd *eller* 2 kg makaroner *eller* 2 kg pepparkakor *eller* 2½ kg andra småbröd (samtliga kvantiteter *pr helkupong*)
Såväl V- som R-kupong gäller för samtliga under denna reglering inbegripna varor.				
Kaffe inköpskort B 20	B 266, 267	16/7	3 sept	300 gram orostat kaffe *eller* 650 gram rostat Riokaffe (1 mån av tillgång) *eller* 250 gram annat rostat kaffe Obs.! Helkupong B har ett nummer
Tilläggskort 146	B 178	16/7	3 sept	
Köttvaror inköpskort K 13	G 508, 509, 511	8/7	22 juli	200 poäng köttvaror av alla slag — *pr halvkupong*
	K 197—198	8/7	31 aug	200 poäng fläsk — *per helkupong* Obs.! Helkupong K har två nummer
Tilläggskort 142	GS 451, 452	8/7	22 juli	200 poäng köttvaror av alla slag — *pr halvkupong*
Växlingskort G 7 utlämnas under perioden. Växlingskort, som utlämnas mot K-kupongen, skall förses med påskrift att det gäller endast för fläsk.				
Tilläggskort 147 (Skogsarbetare)	Sm 615 t.o.m. 622	19/7	16 aug	200 poäng köttvaror av alla slag — *pr halvkupong*
Restaurangkort och växlingskort utlämnas icke mot Sm-kupong.				
Matfett inköpskort K 13	M 41 t.o.m. 48	17/7	14 aug.	250 gram matfett av alla slag — *pr helkupong*
Socker, sirap inköpskort K 13	H 201, 202	17/6	26 juli	1 kg socker *eller* 1,4 kg sirap — *pr helkupong*
Socker för syltning inköpskort K 13	H 205, 206 H 207, 208	31/5 2/7	12 okt	1 kg socker — *pr helkupong*
Tvättmedel inköpskort K 13	D 141, 142	3/5	26 juli	½ Tvättmedel
inköpskort K 13	F 101, 102	24/5	16 aug	250 gram såpa — *helkupong*
Grupp B, CD, E	E 83—84	21/6	16 aug	
Grupp A	O 83—84			
Grupp B, CD, E	E 85—86	12/7	16 aug	
Grupp A	O 85—86			

Senaste nytt:

Times fruktar att krig är oundvikligt

PESSIMISTISK SYN PÅ UTVECKLINGEN I BERLIN.

LONDON i dag. (TT. från Reuter.)

Sovjetunionen och västmakterna håller på att drivas därhän, att man kan befara, att en öppen sammanstötning blir oundviklig, skriver Times på måndagen i en pessimistiskt hållen kommentar till utvecklingen i Berlin.

Så länge ryssarna envisas med sitt förstockade uppträdande kommer farorna bara att ökas. Om ryssarnas huvudmål är att tvinga västmakterna att lämna Berlin kan man inte se något slut på maktkampen. Om de å andra sidan söker få till stånd en ny konferens om Tysskland, har västmakterna ingenting att förlora på att närmare höra sig för vad ryssarna har i sinnet på det oeftergivliga villkoret att västmakterna varken i ord eller handling viker en tum från sina rättigheter i Berlin.

Bemärkt lantbrukare död.

STOCKHOLM i dag. (TT).

Nämndeman Viktor Johansson, Backen i Västerbotten, har avlidit 65 år gammal. Han var initiativtagare till Backen-mötet 1928, där RLF föddes.

Trälora-David.

För LAHOLMS TIDNING av PEHR-LINUS NILSSON

Om man från Långavad kör vägen åt öster mot Hishult, kommer man ungefär en km. från Långavadsbro till några ättehögar söder om landsvägen, som kallas Davidahögar. Namnet är ej gammalt, blott en hundra år eller så och härleder sig från en bonde som hette David.

Platsen har också kallats Trälora, varför bonden kallades Trälora-David. Det jordbruk han innehade var något mindre än det är nu, men han höll dock två dragare, en stut och — sin käring. Detta låter nästan otroligt men är dock bevisligen sant, att han lät sin hustru gå i par med stuten för plogen. Nu får man dock ej föreställa sig att hon verkligen drog utan hon fick stödja oket då stuten drog, varigenom arbetet blev lättare. Det var dock mycket tröttan de för henne. Slappnade hon av manade David på henne med utropet "så Pilla". Man vet att detta är sant ty några år efter Davids död då hon och ett par andra kvinnor sutto och drucko kaffe kom saken på tal. Någon sade då att det väl var rysligt att gå i lag med stuten för plogen. Hon yttrade: A det gick nog an men det gjorde mig så ont när han sa: "Så Pilla". Det förundrade man sig ej över.

Både David och hans hustru voro mycket hederliga människor men hans metod att låta sin hustru gå för plogen väckte både uppseende och ovilja bland grannarna och därför mindes man länge i bygden händelsen, och ordstävet, Trälora-David han kör med sin käring och stut har levt kvar i snart sagt ett århundrade.

Om Davids liv i övrigt veta vi ej mycket. Han lär dock i sin ungdom varit nära att bli mördad i närheten av Markaryd. Han hade varit uppåt Småland i någon affär, samt tagit in på en plats för natten. På natten märkte han något ovanligt, varför han gick upp. Han låg påklädd, ty han fattade misstankar mot folket där han tagit in. De närmare omständigheterna hur han undkom äro tyvärr ej kända.

Kollision i Engelska Kanalen.

Norskt fartyg kollinderade med brittisk tanker.

LONDON i dag. (TT från Reuter).

Norska motorfartyget Arna på 4.388 ton kollinderade på söndagen med brittiska tankmotorfartyget British Baron i Engelska kanalen nära Isle of Wight, meddelar Lloyds. Det brittiska fartyget uppges ha fått svåra skador.

ÄNDRADE PREMISSER.

Har ni hört historien om skotten och hans son som vandrade vägen fram? Plötsligt böjde sig fadern ned och tog upp en handske som låg vid vägkanten.

— Ärlighet vara längst, min son, sade han. Nu hänger jag upp handsken på det här staketet, så ser ägaren den med detsamma.

De gick vidare. Efter en liten stund upptäckte de en handske till.

— Har man sett en sån tur! utropade fadern och tog upp den. Det är maken till den första — och just min storlek. Spring genast tillbaka och hämta den!

Skogsvården.

Av de av riksdagen anvisade anslagen till skogsvårdens främjande har skogsstyrelsen preliminärt tilldelat skogsvårdsstyrelsen i Halland 21,000 kr. av skogsförbättringsanslaget och 30,000 kr. av skogsvägsanslaget.

Annonsera i LT

PASSA PÅ!

Eko s — STORA

Sommar—Realisation

Klänningar — Blusar
Kappor — Ulstrar

Massor av goda varor enormt BILLIGT!

Eko Damkonfektion

Brog. 13. Halmstad. Tel. 643.

GYNNA LAHOLMS TIDNINGS ANNONSÖRER!

Carl Ifvarsson drivande kraft för folkhögskolan i Halland

Inför Katrinebergsskolans 75-årsjubiléum

Hallands läns folkhögskola firar lördagen den 24 juli sin 75-årige tillvaro — en anmärkningsvärd händelse i den halländska folkbildningens historia. Katrinebergsskolans nuvarande rektor, Thorsten Aberg, har i nedanstående artikel, vilken han ställt till tidningens förfogande, i stora drag skisserat skolans historia och även snuddat vid folkhögskoleidéns genombrott i Halland.

"ÅR 1868 BEGYNTE DE TRE FÖRSTA svenska folkhögskolorna sin verksamhet, år 1873 kom turen till Hallands läns folkhögskola. Om tillkomsten av denna den halländska folkbildningens högborg kunna vi citera följande ur jubileumsskriften "Katrineberg 1873—1923":

"Dessa reformer (av år 1862 och 1866) medförde ett uppvaknande av medborgareandan och allmänsinnet på den svenska landsbygden, vilket bl. a. tog sig uttryck i de folkmöten, som i slutet på 1860- och början av 1870-talet ordnades runt om i landet. Det är värmande att läsa referaten från dessa möten; över dem ligger som en entusiasmerande fläkt den unga glädjen över nyss vunna medborgerliga rättigheter och även en känsla av det ansvar, som det ökade politiska inflytandet innebär. I Halland förekom år 1871 tvenne sådana möten, ett vid Sjöne- vad och ett vid Karseforo. Vid det senare var belåtenheten så stor, att det beslöts att ett dyl. skulle hållas varje år inom Höks härad. I enlighet härmed utfärdades på sommaren 1872 av tre mäktiga sydhalländningar, Carl Ifvarsson, Joh. Jönsson och A. Wennström, en inbjudan till allmänt folkmöte att hållas söndagen den 14 juli vid Karseforo. Mötet hölls också den dagen, men överläggningarna måste på grund av dåligt väder uppskjutas till den 27 juli, varvid till samlingsplats bestämdes Laholms Tivoli. Carl Ifvarsson uttryckte i sitt öppningstal sin glädje över att mötet fått så stor anslutning och konstaterade att deltagareantalet vid dessa möten alltjämt varit i stigande. Till ordförande för dagen valdes kammarjunkare Theodor Carlheim-Gyllenskiöld.

Som överläggningsärenden voro bl. a. uppställda följande frågor:

2) "Wore det för samhället nyttigt och såsom sådant önskvärdt om Sveriges allmoge kunde allmänt höjas i bildning och anseende, proportionelit med andra samhällsklasser, äfven om detta ändamål måste i högre grad än hittills skett befrämjas på allmän bekostnad?

3) Männe folkskolans utveckling i mera praktisk riktning samt Folkhögskoleidéens utbredning icke skulle kraftigt bidraga ej allenast till vinnande af ofvan berörda ändamål, utan äfven till Fäderneslandets sanna utveckling i fierfaldiga hänseenden?

4) Männe en folkhögskola inom Höks härad eller åtminstone en i södra Halland icke är af behofvet påkallad? —

I protokollet heter det:

Efter en häftig diskussion, synnerligast rörande folkhögskoleidéns och folkhögskolans företräden framför våra högre läroverk såsom bildningsmedel för allmogeklassen, besvarades efter framställd proposition alla tre frågorna med ja, samt uttalades den önskan, att en folkhögskola för Höks, Tönnersjö och Halmstads härad måtte komma till stånd, hvarför ock en kommitté utsågs."

Kommitté med Carl Ifvarsson arbetade snabbt.

Kommittén, vars drivande kraft var riksbanksfullmäktigen och riksdagaman-

Kontraktsprost Z. Hammarberg, hängiven folkbildningspionjär.

nen Carl Ifvarsson, den store bondehövdingen, förorsakade sitt arbete med sådan framgång, att den redan den 2 november kunde kalla bidragsteckenare, eller såsom de hädanefter kallades, principalerna till konstituerande sammanträde i Halmstad. Den 19 november antog den sålunda valda styrelsen dels stadgar för den nya skolan, dels en instruktion för föreståndaren. Särskilt den sistnämnda är av ett synnerligt intresse. Här en passus: "Förelämningarna skola lämpa efter elevernas fattningsförmåga, undvika varje populärt framställda, och undervisningen får icke hava något hemligt mål, vare sig i sektetism eller i politik, utan all undervisning gå ut på att meddela enkla och klara rättsbegrepp, avslutade fakta och sanning."

Om denna instruktion skriver Ludvig De Vylder: "Det synes mig som om dessa män, vilka, så vitt jag vet, icke alls stått i förbindelse med eller varit påverkade av Danmarks folkhögskolor, här givit ett arbetsprogram för en svensk folkhögskola i ordalag, som både yppa idéella tänkesätt och praktisk blick på uppgiften.

Spontant har vår folkhögskola uppstått i halländsk jordmån, framburen, vårdad och skyddad av våra lantmän, så att den utgör ett uttryck för tankar och strävanden hos de mera framsynta av den halländska allmogen."

Johan Edvard Strandmarks lärargärning.

Vid sammanträdet den 18 november utsåg styrelsen också föreståndare. Valet föll på dåvarande filosofie kandidaten Johan Edvard Strandmark. I fyrtio år kom denne att vara knuten till lärnets folkhögskola. I det halländska folkbildningsarbetets historia är han avgjort den främste. Han var pionjären, kämpen, segraren. Under hårt motstånd och stora svårigheter förde han sitt verk igenom. Sällan förenas idealitet, människokännedom, handlingskraft, praktisk förmåga och uthållighet så som hos denne man.

Under studentåren hade Strandmark ofta tänkt sig som ett framtidsmål att inrätta och leda en privatskola, förlagd till en lantgård. Eleverna, som företrädesvis borde rekryteras från lantmannahem, skulle sköta jordbruket och få ersättning genom undervisning och föda. Närmaste målet för eleverna borde bliva studentexamen. — Så en dag medan han fantiserade härom fick han å Ateneum i Lund syn på ett litet häfte, innehållande en är redogörelse för folkhögskolan Hvi-

Rektor Thorsten Åberg.

lan och på några tänkande ord däri om dylika skolors betydelse för vårt folk. Härigenom blev hans uppmärksamhet och intresse riktad åt detta håll, och då han hösten 1872 fick kännedom om att för Hallands nyinrättade folkhögskola söktes en föreståndare, anmälde han sig och fick nämnda befattning. Den 10 jan. 1873 trädde skolan i verksamhet. Från denna tid sammanfaller, kan man säga, denna skolas historia under bortåt 40 år med dess förste föreståndares; i det alla initiativ till skolans utveckling utgingo från honom, liksom ock arbetet att anskaffa härför behövliga medel mestadels vilade på honom. — — —

Tillägga vi nu, att Strandmark vid sidan av sin befattning som föreståndare för folkhögskolan tjänstgjorde som folkskoleinspektor i Hallands län uti 17 år (1882—1898) samt att han från våren 1887, då han inköpte Möllnegård, ävade tillsyn över gårdens skötsel och de rätt ansenliga odlingsföretagen samt väg- och byggnadsarbeten därstädes, så ha de yttre konturerna av hans verksamma levnad väsentligen angivits." — — —

Vid doktor Strandmarks död den 19 februari 1925 framhölls alldeles riktigt, att han vid den konservativa Västkusten tvivelsutan varit den rätte mannen att bryta bygd för folkhögskoletanken. En övertygelsetrogen iver för folkbildningssaken förenades hos honom med sinne för tradition och fäderneärvda sed.

Första folkhögskolan i Pårp.

Och nu skola vi läsa delar av hans egen skildring av detta livsverk. Som överskrift har han till dessa anteckningar satt: "Ur Hallands folkhögskolas historia 1873—1911." Han skriver:

"I Pårp, beläget en knapp mil söder om Halmstad, försiggick den 10 jan. 1873 en enkel högtidlighet. Det var Hallands folkhögskolas första dag. Vad skulle det bli av den unga plantan? Många hyste från början fördomar mot skolan, andra voro avgjorda motståndare. Mycket syntes komma att bero på huru första kursen utfölle.

Den första elevuppsättningen utgjordes av ett par och tretto hurtige unge man, som under stigande intresse och stämning följde undervisningen från första dagen till den sista i åtta månader — så länge fortgick nämligen undantagsvis denna kurs. Hämmet syntes tingkunen, ansen för saken, och skolans vänner gladdes. De övrige följde drojande efter, medan några motstånd vavade tekkt ut.

I Pårp hade skolan sitt hem till hösten 1876, då den förflyttades, först till Bjerrome i Vessige socken, och sedan 1878 till Katrineberg. Under dessa år pågick vid skolan om somrarna en kurs för äldre folkskollärare.

Det som närmast var av nöden för den unga läroanstalten, var att bekomma tillfredsställande lokaler, som endast kunde erhållas genom nybyggnad. Då emellertid svårigheter och motstånd härvid mötte, beslöt sig föreståndaren slutligen att på egen bekostnad och risk inköpa (av sin svåger löjtnant R. Kollberg på Vattsgård) lägenheten Katrineberg, omfattande tre tunnland jord och ett rymligt men gammalt boningshus (Röda stugan) samt att därå uppföra ett mindre skolhus. Röda stugan, där familjen åtminstone till en början skulle bo, befann sig i sådant skick att den framkallade tårar i husmoderns ögon, då hon för första gången fick se den invändigt, men efter en grundlig reparation blev den rätt beboelig. I färdigt skick kostade lägenheten c:a 12,000 kronor, medan byggnadskassan ursprungligen blott uppgick till tredjedelen. Skulden amorterades rätt raskt, tack vare hyresersättning av f. h.-skolan och inkomster genom en privatskola. Efter några få

Rektor L. De Vylder, skolans andre föreståndare.

år blev för övrigt landstinget genom köp ägare av lägenheten. — Här hade nu skolan sitt hem till hösten 1907 med undantag av tvenne år (1880—1881 och 1881—1882), då skolan var förlagd till Mårå i Fjärås socken 'för att samma rätt skulle ske nordliga Halland som södra och mellersta'.

Sedan skolan fått ett eget hem 1878,

och synnerligast sedan den rymliga gymnastiksalen 1874 kommit till stånd, brukade nästan varje vinter firas en för allmänheten mot ringa avgift tillgänglig fest (nordisk fest, vinterfest) och oftast om somrarna, sedan kvinnliga skolan tillkommit, hållas ett möte för årets och fd. elever. Vidare hade det blivit sed, att eleverna den 3 mars, ett länge eftertriktat födelsedag, bjödos på en liten tillställning, till vilken även f. d. elever voro välkomna. De senare åren uppgick antalet deltagare d. 3/3 till trehundra, stundom mera. Vid skolfesterna bjöds vanligen på föredrag, sång och ofta dessutom på tabläer, små sceniska föreställningar, folkdanser, folklekar m. m.

Sommarkurs för flickor inrättas.

Av vinterfester förtjäna särskilt nämnas Gustav Adolf-festen 1896 och skolans kvartsekelfest den 10 jan. 1893. Vad som väsentligen bidrog att höja stämningen istnämnda dag var, att festen kunde öppnas med tillkännagivandet att skolans styrelse, sedan det ekonomiska problemet på frivillig väg lösts på fm. samma dag, beslutat inrättandet av en sommarkurs för flickor, ett länge eftertriktat mål. Fastän gymnastiksalen var till trängsel fylld — man beräknade deltagarna till 500 — fängslades allas uppmärksamhet fullständigt under de 4 timmar som festen pågick; så rikt och växlande var programmet.

Den 1 maj 1898 öppnades första sommarkursen, till vilken 46 flickor anmält sig. Alla på Katrineberg bosatta lärare (Johan, Alida, Johannes och Klara Strandmark samt A. Z. Hammarberg, sedermera kyrkoherde i Tvååker) skänkte hela sin avlöning för första kursen till en kvinnliga folkhögskolans fond. Detta är jämte de närmast föregående och följande de bildade nog höjdpunkten i skolans historia under de 4 första decennierna. Arbetet bars av en stark stämning hos både lärare och elever, och sången flödade ovybrutet.

Av elevmöten förtjänar det på Tjolöholm 1905 att särskilt omnämnas liksom det på Katrineberg 1909. Det första var i hög grad både innehållsrikt och stämningsfullt. De härliga omgivningarna, det präktiga slottet, dess intelligenta och vänliga härskarinnas, fru Blanche Dickson, synbara intresse och till sist men ej minst det allvar, som låg liksom i luften — den 7 juni, unionsupplösningsdagen, var mötets första dag — gav en viss högtidsprägel åt det hela. Uppvaktningen till avsked utanför slottet i den härliga aftonskymningen var en stund som sent skall glömmas av deltagarna."

Så kommer en skildring med antydan om doktor Strandmarks otroliga möda att tigga ihop den penningsumma, 108.000

Katrinebergs folkhögskola — en kulturhärd i Ätrandalen.

kronor, till vad som sedan skulle kallas Nya Katrineberg. Den 19 augusti 1907 invigde landshövding A. Asker den nya huvudbyggnaden. Därefter intogs i de nya lokalerna middag, till vilken föreståndareparet inviterats."

Ludvig De Vylder — god pedagog och uppfostrare.

Fyra år därefter lämnade gamle doktorn sitt rektorat — han kvarstod dock som lärare i två år — och efterträddes av Ludvig De Vylder. Som 14-åring hade denne kommit från föräldrahemmet i Frankfurt am Main till Sverige, där han fick sin uppfostran i professor Seved Ribbings hem i Lund. Här lades grunden till De Vylders kristna humanism, som han hela sitt liv bekände sig till. Efter filosofie kandidatexamen blev han folkhögskolelärare. Förblivande intryck fisk han på Lunnevad, där folkhögskolepionjären Herman Odhner var föreståndare. Vid 28 års ålder blev De Vylder själv rektor. Uppe i Tornedalen startade han Matarengi folkhögskola, vars ledare han förblev i tolv år. Det var en mödosam tid, och han hade hunnit utföra en stätlig livsgärning, redan då han 1911 kom till Halland. I icke mindre än 24 år skulle han komma att stanna på Katrineberg. I trohet förvaltade han sitt pund. Vidsynthet och tolerans hade han fått som arvedel från det Ribbingska hemmet. Han var en god uppfostrare. Men

Det nya elevhemmet på Katrineberg.

företrädarens organisationsförmåga saknade han, likaså dennes praktiska handlag. I grund och botten var han nog ett utpräglat konstnärsnatur. Det bör dock rättvisligen erkännas, att det till en del låg i själva sakens natur, att de andra avsnittet i Katrinebergs historia icke i yttre hänseende kunde bli så händelserikt som det första. Det ligger mycken erkännsamhet i det konstaterandet, att Ludvig De Vylders rektorstid var en konsolideringens tid, då de vunna positionerna alltmer kunde befästas.

— — —

Utöver detta kan tilläggas att folkhögskolans på Katrineberg öden sedan 1935 en god målsman för den moderna folkbildningen.

Under senare år har skolan bl. a. tillförts ett nytt elevhem, som stod färdigt att tas i bruk 1945. Första etappen på en stor gymnastiksal har avslutats och tillstånd för det återstående arbetet, till en modern lärarebostad omändring fullt, och till årets landsting har framställning gjorts om medel för renovering av äldre lärarebostäder. I och med lantbruksskolans avflyttning till Plönninge elevplatser, men är dock fortfarande synnerligen trängbodd, och särskilt är behovet av lärosalar och biblioteksrum stort. En kommuté har tillsatts för utredning av skolans byggnadsbehov; som man inhållandena på byggnadsmarknaden det

Ungdom bland ruiner

Ungdomssekreteraren i Diakonistyrelsen, pastor *Toge Bentzer*, som nyligen företagit en studieresa till Tyskland, ger här en initierad skildring av de oerhört svåra ungdomsproblemen i dagens Tyskland.

DEN TYSKA UNGDOMEN av i dag är en ungdom, som — både i bildlik och egentlig bemärkelse — står på ruinerna av vad som en gång varit. Ett krossat rike, ödelagda hem, upplösta familjer, söndertrasade ideologier, grusade framtidsförhoppningar, se där något litet av den *ruinvärld*, som tysk nutidsungdom lever i. Utan överdrift kan sägas, att dess situation är utomordentligt vansklig och mycket litet avundsvärd.

Denna ungdom är Tysklands framtid. Ej underligt då, att ungdomsproblemen på ett brännande sätt står i centrum för de ansvarsbärandes intresse i dagens Tyskland. Dessa problem påfordra av lätt insedda skäl också det svenska folkets uppmärksamhet. Hur Tysklands framtida öden utgestalta sig kommer ju nämligen att på det allra närmaste angå också oss. En orientering i ämnet kan därför vara motiverad.

Det är inte enkelt att kort och klart ge en sammanfattning av läget i den tyska ungdomsvärlden just nu. Ett allmänt omdöme kan man dock våga fälla, och det är detta: den tyska nutidsungdomens situation bestämmes på olika sätt av den oerhörda materiella och andliga förstörelse, som kriget fört med sig. Vanlig svensk normalfantasi har inga möjligheter att föreställa sig hur ohygglig den materiella förstörelsen är. Det är en väsentlig skillnad på att *läsa om* ruinstäder och att med egna ögon se dem. Och det är en fantastisk skillnad på att *höra* om tyska matransoner och att försöka leva på dem. Vi äter ju t. ex. upp en tysk veckoransson smör bara till ett par smörgåsar. Att svarta börs-handeln under sådana förhållanden florerar friskt är kanske inte så underligt. Det är också väl känt och vittnat att respekten för sjunde budet under kriget blivit illa ramponerad. Mången mor har i sin nöd tvingats sända sina barn ut på stölderturné för att få det nödtorftigaste av mat och bränsle åt frysande, hungrande småtingar. Att nu återupprätta respekten för äganderätten är ett drygt arbete.

Den fruktansvärda *bostadsnöd*, som pressar människor särskilt i städerna, är också en av de stora katastroferna i Tysklands ungdomsproblem. Tusende sinom tusende familjer på upp till sex personer bor sammanträngda i bostäder om *ett* rum. Hur det blir med hemliv och hemkänsla i ett sådant "hem" säger sig självt. Att inte ha en egen vrå, inte en egen byrålåda, inte ens få lägga ensam i sitt egen bädd, är någonting outhärdligt inte minst för brytningsårens ensamhetshungriga ungdomar. Ruinstädernas ungdom får redan från början hemlösheten och tristissen i blodet. Alldeles särskilt rotlösa blir de unga, som förlorat hem och föräldrar under kriget, för att inte tala om de mångtusende som tvångsförflyttats österifrån och inte har en aning om vad de har sina familjer eller om föräldrar och syskon överhuvud äro i livet.

Man vågar mähända även säga, att tysk ungdom av i dag är tämligen *desillusionerad*. Tredje rikets totala sammanbrott betydde inte bara materiell utan också andlig katastrof för mycket av unga människor i Tyskland. Här föll en tro i spillror. När sanningen om nazistregimens ohygglighet blev allmänt känd i det tyska folket, har den, inte minst hos ungdomen, utlöst en känsla av djup beklämning och mindervärde. "Vi är föraktade av alla. Det kan aldrig bli bra mer. Vi är parias bland folken."

Till de svårigheter, som på olika sätt hänga samman med den materiella förstörelsen, ställa sig de problemkomplex, som bottna i nazistregimens och andliga förstörelseverkan. Den nazistiska ungdomsfostran har inte gått spårlöst förbi. Detta gäller kanske framförallt ungdomen i storstäderna. Där har man t. ex. den ungdomsgeneration, som varit helt avstängd från kristendomsundervisning i skolan och som sålunda aldrig på det sättet konfronterats med kristen livssyn och människouppfattning. Det är en av Tysklands viktigaste uppgifter att sätta denna ungdom i levande kontakt med sann kristendom och äkta demokrati. För detta arbetar också kyrka och skola målmedvetet och hand i hand. (Sålunda äro t. ex. alla präster inom allierat område enligt lag förpliktade att bittråda med religionsundervisning i skolorna minst fyra timmar i veckan.) Att denna fostrauppgift f. n. väsentligt försvåras, är äventyras, genom de speciella förhållanden, som ockupationen skapar är endast alltför uppenbart. Den ofrihet och isolering, som den nuvarande ordningen dock innebär, befordrar knappt det tyska folkets och allra minst dess ungdoms fostran till västerländsk demokrati.

Djupt tragisk är den situation, som uppstått för Tysklands unga kvinnor därigenom att närmare 7 miljoner soldater stupat i kriget. Miljoner unga tyskor se sig i dag utestängda från möjligheten att få eget hem och egna barn. Härigenom har uppstått ett vittugt om problemkomplex av utomordentligt omtalig natur. Situationen förvärras genom den nedvärdering av kvinnan, som skett under nazieregimen, då det biologiskt-animala starkt överaccentuerades och kvinnans värde härleddes ur hennes förmåga att föda barn. Nazismens mälmedvetna och skickliga propaganda i detta avseende har satt djupa märken efter sig i Tysklands unga kvinnovärld. Lägger man härtill allt vad krigsåren inneburit av upplösning inte minst på det sexualmoraliska området och till sist vad det kan innebära av vanskligheter att till allt detta ha ockupationsarméer i landet, då anar man något av vidden och svårigheterna i det problem, som här vidrörts.

Utrymmet tillåter inte att skildringen föres vidare. I all sin ofullständighet och knapphet ger den enkla skiss, som här gjorts, likväl mähända en skymt av de väldiga svårigheter tyska ungdomsledare och -fostrare ha att brottas med, när de i sitt sönderslagna fosterland mödosamt söka hjälpa de unga fram till en ny livssyn och en lyckligare framtid. Ett är visst: i den strävan behöver de allt det materiella och andliga stöd vi kan ge dem, och framförallt behöver de korporationers och enskildas hjälp att bryta den tyska ungdomens isolering. Men vad göras skall må göras snart.

Flera tusen såg när Linnéstaty avtäcktes

VÄXJÖ den 1. (TT)

Inför en publik på flera tusen personer och i närvaro av landshövding Thorwald Bergquist, biskop Yngve Brilioth, domprost Elis Malmström, ättlingar av Linné m. fl. invigdes på söndagen invid Stenbrohults kyrka den på initiativ av hembygdsföreningen Linné i Stenbrohult resta Linnéstatyn utförd av konstnärinnan Gerda Sprinchorn.

Se till att pappersbunterna innehåller

BARA PAPPER!

"LUSKUNGEN" FÖRVÅNAR VETENSKAPSMÄNNEN.

Ännu är vi visserligen inte inne i rötmånaden, men det hindrar ej att diverse egendomliga fenomen kan uppträda både i skog o. mark och annorstädes. Nu är tiden för "luskungarna", att gripna av vand ringslust ge sig ut i långa tåg mot obekanta mål. En av dessa sällsyn ta företeelser, även benämnda orm drag, daggorm, dragfä eller härmask har uppenbarat sig i Ödåkra och av de personer, som iakttagit fenomenet beteckndes den vara omkring 60 cm. lång och uppgavs förflytta sig en meter i timmen.

— Företeelsen är ytterst sällsynt och själv har jag aldrig varit i tillfälle att se en härmask livs levande, förklarar dr René Malaise vid Naturhistoriska riksmuseet.

Man har ju flera namn för den märkliga "luskungen" o. man vet att den består av små gråvita, omkring 1/2 centimeter långa mygglarver, som sluter sig samman i långa tåg, men varför de gör detta har vetenskapen ännu ej lyckats lista ut. Förmodligen är det någon allmän vandringslust, som ligger bakom företaget. De förpuppningsfärdiga larverna skiljer sig undan för undan från tåget, som till sist fullständigt upplöses, men det kan ändå hålla på att vandra i flera dagar. Någon särskild trakt av Sverige kan man inte säga att härmasken väljer ut för sitt uppträdande, utan den är — i den mån den förekommer och den är som sagt ett fenomen — jämnt för delad över hela landet. Någon uppgift om hur långt det längsta iakttagna ormdraget varit kan jag inte med säkerhet lämna, men enligt vad som säges skall det kunna bli flera meter, framhåller dr Malaise till sist.

DET LÖNAR SIG

att vara försiktig. Till försiktighet hör att som cyklist hålla sig längst till vänster på körbanan eller i körfilen. Där cykelbana finns på denna.

Gör er insats för Sveriges ungdom. Köp en Kungafemma i när maste bank eller postanstalt.

PRENUMERERA PÅ LAHOLMS TIDNING!

Nytt och flytt

Dagens namn:
SARA.
Solen går upp kl. 3,44 och ned kl. 20,52.

Morgondagens namn:
MARGARETA.
Solen går upp kl. 3,46 och ned kl. 20.50.

Dagens dikt:

Jag vet en däjlig rosa
så vitt som liljeblad.
När jag på henne tänker
så görs mitt hjärta glad.

(Folkvisa)

OCKSÅ EN SPORT.

Söndagsfiskare: — Det är tionde tomflaskan jag får upp. Vi måtte ha varit här förr.

*

— Ni har kastat en flaska vin i huvudet på käranden. Hur kunde ni göra något sådant?
— Ah, det kan inte vara så farligt. Det var ett sänt lätt vin!

*

Har ni hört historien om mannen, som ägde världens pratsammaste papegoja? Nåbbet gick i ett, och hon var en ständig källa till förströelse för gästande vänner.

En dag mötte mannen en vän, som varit bortrest något år, och vännen frågade hur det stod till med papegojan.
— Hon är död, sa mannen. Hon dog av sorg.
— Det var rysligt. Hur kom det sig?
— Jag gifte mig.
— Och så blev hon svartsjuk?
— Inte precis det. Hon blev i-hjälkonkurrerad!

*

Lyckan kommer som en snigel och går som en hare.

*

— Den man jag anställer för det här jobbet måste kunna ta befäl.
— Då är jag rätte mannen.
— Gott. Följ med mig!
— Prat! Följ med m i g !

*

— Jag tycker er man skulle höja sin livförsäkring.
— Höja och höja! Han har haft den gamla i åtta år, men vad har jag haft för glädje av det?

*

Det indiska fotbollslag som skall deltaga i olympiska spelen spelar barfota.

På så sätt får spelarna lättare att få en tå på bollen.

*

Det kan bli tal om att Operan ska gå i likvidation.

Den enda trösten är att går det åt helsike, så går det med musik.

*

Läraren: — Kan Kalle förklara, vad som menas med en cirkel?
Kalle: — Det är en linje, som löper runt tills den möter den andra ändan.

*

— Det har kommit ett brev från de nygifta.
— Vad skriver dom?
— Dom säger att dom är i sjunde himlen.
— Låt mig då få frimärket.

RÖTMANADSPRELUDIUM.

Rötmånaden närmar sig med stora steg och det är lika bra att vi börjar i tid.

Det var alltså kopiösa Kasper som stod och metade uppe vid Lilla Edet.

Plötsligt kom en grå filthatt flytande utför älven.

Kopiösa K. slungade reven mot hatten och lyckades få den på kroken.

Då stack ett huvud med en ovanligt ilsken nuna upp ur vattnet.

— Låt bli min hatt! sade huvudet.
— Ursäkta, sade K. K.
— Förresten, sade huvudet, är detta vägen till Göteborg?
— Ja, svarade K. K. Det är bara att fortsätta rakt fram.

Huvudet dök ned igen, men plötsligt kom K. K. att tänka på att det var en bra bit kvar. Han skrek allt han orkade:
— Hör nu ni där!
Huvudet dök upp igen.
— Det är långt kvar till Göteborg, sade K. K.
— Det gör ingenting, sade huvudet. Jag cyklar....

Bondeförbundets tre listor för höstens val fastställda

Bondeförbundet i Halland kommer till höstens val att gå fram med tre listor, samtliga med riksdagsmännen Anders Pettersson i Dahl och Hjalmar Nilsson i Spånstad som första namn. Listorna fastställdes definitivt vid det välbesökta nomineringsmöte, som distriktet på lördagen anordnat i Idrottshallen i Falkenberg.

Distriktsordföranden, riksdagsman Pettersson, hälsade välkommen och berörde i sitt anförande de aktuella politiska problemen. Han erinrade om, att valet till riksdagens andra kammare 1948, emotses med stort intresse. Man har således gjort diverse Gallupundersökningar och till och med ställt en del prognoser om den regering, som skall efterträda den gamla. Det sägs att landet nu är vanstyrt och att det är nödvändigt att det nuvarande regeringsunderlaget brytes, så att landets ekonomi åter skall komma i balans... Överflödig köpkraft beräknas till 2,5 miljarder kr, men samtidigt har vi inte pengar till att köpa det allra nödvändigaste, om det tillåtes mig att nämna t. ex. kaffe och bensin. När vi har kunnat öka vårt köpkraftsöverskott, dock utan att samtidigt kunna köpa nödvändighetsartiklar, måste det vara något fel. Vi gör oss inte skyldiga till överord då vi påstår, att landets import- och exportpolitik blivit illa handhavd. För två år sedan hade vi 3 miljarder i hårdvaluta men nu nästan ingenting. Det minsta man kan säga är, att regeringen felbedömt läget. Man har räknat för optimistiskt och inte trott, att några svårigheter skulle inställa sig när det gällde att söka exportera till höga priser. Det gällde bara att få produktionsapparaten omställd och dirigerat arbetskraften dit, där den kunde ge största möjliga förtjänsten. Det har inte saknats varnande röster mot en sådan utveckling. Vi inom BF varnade 1946 såväl i reservation som debatt, men regeringen har inte velat höra på det örat. Därför har det gått som det gått.

Vårt parti instämmer med dem, som säger att taktiken måste läggas om, såvitt samhällsekonomisk balans skall kunna uppnås. Jag tror att det ur hela samhällets synpunkt är önskvärt, att valmännen tydligt och klart säger ifrån, hur man menar att svensk politik skall skötas under den närmaste fyraårsperioden. Jag tror också att man med mycket stor bestämdhet kan påstå, att Bondeförbundet i svensk politik utgör en garanti för en lugn utveckling, varför det ur hela samhällets synpunkt vore lyckosamt med valframgång för Bondeförbundet i höst.

Riksdagsman Anders Pettersson i Dahl.

Riksdagsman Hjalmar Nilsson i Spånstad.

Bondeförbundets mål är att verka för lika ekonomisk, social och kulturell utveckling olika samhällsgrupper emellan. Vi ser en olycka i att städer och tätorter favoriseras på landsbygdens bekostnad, men vi anser det lyckligt om ett rikt differentierat näringsliv hjälper till att utveckla såväl landsbygd som stad. I detta näringsliv får dock inte jordbruket glömmas. Detta har varit, är och förblir BF:s mål. Min bestämda mening är att denna politik är gagnerik för land och folk samt värd att kämpa för. Jag vill här understryka, att om även valmännen inser detta och ger partiet förnyat och ökat förtroende, kommer också partiet att kunna arbeta med ökad styrka och framgång.

Till stämmans ordförande utsågs landstingsman John Arwidson i Mossarp och till vice ordförande landstingsman John Johansson, Vrågård. Sedan upprop företagits och röstlängden i vanlig ordning justerats beslutade stämman utan debatt att teknisk valsamverkan skall ske med högern och folkpartiet.

Stämman beslutade att partiet skall gå till val med tre valsedlar samt fastställde med smärre ändringar valkommitténs förslag. Listorna har följande utseende:

Riksdagsman Anders Pettersson, Dahl.
Riksdagsman Hjalmar Nilsson, Spånstad.
Folkskollärare Patrick Nilsson, Grimeton.
Landstingsman Johannes Antonsson, Frillesås.
Fru Margit Olsson, Genevad.
Fiskaren Olof Nilsson, Bua.
Lantarbetare Eric Johansson, Getinge.

Riksdagsman Anders Pettersson, Dahl.
Riksdagsman Hjalmar Nilsson, Spånstad.
Lantbrukare Axel Kristiansson, Särdal.
Fru Astrid Börjesson, Fjärås.
Landstingsman Richard Bengtsson, Rännesliv.
Byggmästare Erik Larsson, Bölse.
Redaktör Stig Larsson, Kungsbacka.

Riksdagsman Anders Pettersson, Dahl.
Riksdagsman Hjalmar Nilsson, Spånstad.
Landstingsman Alvar Andersson, Knäred.
Fru Gunhild Johansson, Falkenberg.
Folkskollärare Erik Lannestam, Gällared.
Lantbrukare Artur Andersson, Bua.
Lantbrukare Åke Gottfridason, Ysby.

Lantbrukare Axel Kristiansson, Harplinge.

Folkskollärare Patrick Nilsson, Grimeton.

Lantbrukare Alvar Andersson, Knäred.

Markaryd

Hembygdsfesten i Markaryd

blev en strålande succé och under lördagen och söndagen besöktes den av över 5,000 personer. Vädret var det bästa tänkbara, och lördagens publik siffra uppgick till omkr. 1500.

På söndagen var det samling på Markaryds torg, varifrån man med en svensk fana och Kronobergs regementes musikkår i spetsen marscherade till festplatsen, där grosshandlare Folke Svedenfors hälsade välkommen. Hembygdstal hölls av fil. dr J. Nihlén, Stockholm. Amatörer från Skatelövs SLU uppförde därefter "Småland, dess karaktär och folk" av Rune Gustafsson. I olika tabléer passerade landskapets historia revy. Amatörerna skötte sig på ett utmärkt sätt, och publiken var nöjd. Under båda kvällarna uppträdde Hillevi Stenhammar med vacker sång.

MIF:s träningsorientering

i torsdags ägde rum i trakten av Hulabäck. Träningen hade samlat 10 deltagare fördelade på 5 damer och 5 herrar. Banorna som mätte 7,5 och 5 km. hade lagts av Alf Lindberg. Segrare blev Gösta Gustavsson. Damklassen vanns av Barbro Salomonsson.

Resultat: 1) Gösta Gustavsson 1,18,40; 2) Georg Salomonsson 1,29,10; 3) Assar Frick 1,33,25.

Damer: 1) Barbro Salomonsson 1,19,255; 2) Margot Svensson 1,21,05.

Markaryds soc.-dem kvinnoklubb

hade häromkvällen anordnat ett samkväm på vårdhemmet o Tallbacka. Därvid hjöds samtliga pensionärer och personal på kaffe med dopp och tårta. Vidare förekom ett underhållningprogram i vilket frk. Lola Nilsson, Timsfors bidrog med vacker dragspelsmusik.

Byggnadsverksamheten.

Byggnadstillstånd har av arbetsmarknadsstyrelsen beviljats Malte Boklund, Vivljunga, för nybyggnad av ett affärs- och bostadshus i Vivljunga, Hinneryd.

Skytte

Morupsbo tvåa i Södra förbundens mästerskapsskytte.

KRISTIANSTAD den 18. (TT.)

Södra skytteförbundens fältskjutning och skolskjutning 1948 ägde på lördagen och söndagen rum i Rinkaby och Kristianstad. Cirka 475 skyttar deltog. Mästerskytt blev F. Glantz, Kristianstad, närmast följd av A. Olsson, Morups skytteförening, Halland. Mästerskapet avgjordes först på sista skottet.

Resultat:

Fältskjutning, grupptävlan mellan skytteförbunden: 1) Malmöhus läns, skytteförbund, 20,290 medelträff, 2) Blekinge läns skytteförbund 20,250, 3) Hallands läns skytteförbund, 19,389.

Fältskjutning, individuellt: 1) G. Eliasson, Falkenberg, 30 träffar.

Skolskjutning, grupptävlan melan förbunden: 1) Hallands läns skytteförbund 156,833 medelpoäng.

Skolskjutning, individuellt: 1) S. Olsson, Össjö skytteförening, 172 poäng.

Mästerskapstävlan: 1) F. Glantz, Kristianstads skytteförsällskap, 180 poäng, 2) A. Olsson, Morups skytteförening 179.

Södra skytteförbundens skolskjutning, danska pokalen: 1) Hallands skytteförbund (3 ggr 20,083) + 72,583 = 132,832, 2) Malmöhus läns skytteförbund, 131,495, 3) Blekinge skytteförbund, 130,083, 4) Kristianstads läns skytteförbund. 129,375.

Gynna L. T:s annonsörer

Bra match i Skottorp.

Oavgjort mot Perstorp.

En mycket bra match spelades på lördagen på Skottorps Idrottsplats mellan Perstorps IF från Skåne och Skottorps IF. Resultatet blev oavgjort med 4—4 och får anses som rättvist, då Perstorp låg över i första halvlek och då hade de flesta målchanserna medan det var tvärtom i andra halvlek. Det kunde blivit betydligt flera mål trots att det blev rätt många. Det verkar som om Skottorp har lättare att spela mot Skånelagen än mot hallänningarna. Och då Perstorp var ett både sympatiskt och trevligt lag, räknar man i Skottorp med fortsatt utbyte. Skottorps mål gjordes av cf. Bertil Segerström — som nu återinträtt i laget efter lång bortavaro och som gjorde en mycket god insats — 2, hy. Jerker Karlsson 1 och vy. Karl Persson 1. Den utmärkta matchen åsågs av omkring 150 personer.

På söndagsförmiddagen spelades en match mellan de båda föreningarnas B-lag. Här vann Perstorp med 6—3. Utgången var rättvis men resultatet väl stort. Perstorp hade en del A-lagsspelare med i laget men då dessa spelat med kvällen innan, så jämnade det ut sig.

HÄLSINGE-ÖSTLUND SM-ETTA PÅ 25,000.

SKÖVDE den 18. (TT)

SM på 25,000 m., som gick i Skövde på söndagen avgjordes efter en mycket dramatisk spurtstrid mellan urstarke Gustaf Östling, Hälsinge regemente, och Gösta Leandersson, IFK Östersund. Milen avverkades på 31 min. och då liksom vid vändpunkten efter 12,5 km. ledde Östling stort före Leandersson. Sedan kom Leandersson med en mycket förståndig upphämtning och på 22:dra km gick han ifatt Östling och passerade honom på en sugande uppförsbacke före de 600 m. som löptes på idrottsplatsens banor. Östling följde Leandersson som en skugga och vann spurtstriden på upploppssidan med blott 6/10 sek.

Resultat: 1) Gustaf Östling, Hälsinge regemente, 1,23,10,4; 2) Gösta Leandersson, IFK Östersund, 1,23,11,0; 3) Tedde Jensen, Fagersta AIK, 1,27,13,8 4) Erik Bäckström, Skövde, 1,27,30,2; 5) Erik Larsson, Norrköping, 1,28,34,0.

BANDYSIFFROR FÖR RÅA - MOT KENTY PÅ RÅSUNDA.

I cupturneringens semifinaler på söndagen vann Råå en komfortabel seger över Friska Viljor med 9—1. I den andra matchen slog Kenty Tidaholm med de betydligt knappare siffrorna 1—0. Cupfinalen mellan Råå och Kenty spelas nästa söndag på Råsunda.

Skogaby BK—Ysby BK 5—5.

Matchen som gick på Skogabys plan blev ganska semesterbetonad. Första halvlek gick till Ysby som i halvtid ledde med 5—0, men efter sidbyte blev det Skogabys tur att ha fördel av vinden och kvitteringen var ett faktum.

Fotboll i Kornhult.

Knäreds B-lag gästade i fredags Kornhult och vann över Kornhults IK:s A-lag med 2—1.

Korpfotboll i Växtorp.

Verkstadsarbetarna vann i går över chaufförerna med 4—1.

VALKOMNA!

Landstinget inspekterar in corpore sina anstalter i länet och besökte därvid även N:s vårdhem för sinnessloa. Sedan ledamöterna lämnat bussarna och samlats på planen framför huvudingången, framträdde anstadsstyrelsens ordförande, riksdagsman L., och hälsade välkommen. Han slöt sitt tal med följande ord:

— Anstalten är visserligen för närvarande fullbelagd, men medicinalstyrelsen har medgett en viss överbläggning. Välkomna, mina damer och herrar!

Knapp LBK-seger över Åstorp: 3-2.

Nye centern Stig Rooth skötte sig bra.

Åstorps IF, Skåneserien div. 1, norra, gästade för första gången vår stad och mötte Laholms Bollklubb i en vänskaplig uppgörelse på idrottsplatsen. Utgången blev laholmsvinst med 3—2. Ingen orättvisa hade skett, om målen delats lika, ty skånelaget dominerade andra halvlek ganska eftertrycktigt. Åran av att gästernas målskörd endast blev 2 mål skall målvakten Kurt Svensson i första hand taga åt sig. Han knep 3—4 bollar, som ingalunda voro av det lättare slaget.

Första halvlek blev matchens behållning, då ett smånätt och trevligt spel presterades av båda lagen. Matchdelen var jämn, men Laholms 2—0-ledning rättvis, eftersom laget hade de flesta och mest öppna målchanserna. Första kvarten antecknade vi laholmsskott i överliggaren av hy. Nilsson o. hårt skott tätt bredvid stolpen av Åstorps vi. I 25 min. tog Laholm ledningen genom ett högerskott i nätgaveln av vy. Larsson efter sämspel med innern Eriksson. 2—0 blev det 5 min. senare genom debuterande centern Rooth, f. d. Hässleholm, med ett hårt skott från nära håll. Upphovet stod vi. Eriksson för, som behärskat satte bollen bakåt till frie Rooth. I sista spelkvarten hade Åstorp 3 tillspetsade situationer vid Laholmsmålet, som emellertid blevo resultatlösa.

Gästerna startade andra halvlek med övertag, som de ogärna lämnade från sig. Med undantag av några öppna chanser vid sporadiska anfall av laholmarna, behöll gästerna sin press i drygt halvtimmen. Första spelkvarten var övertaget stort och kvittering ej orimlig, men stolpen en gång och "målsvensson" flera, gäckade förhoppningarna. Hemmalaget ord nade ett par fina anfall, men både vy. Larsson och cf. Rooth sköt bort sina öppna målchanser 2 gånger var. Vid halvtimmen reducerade så Åstorp genom vy. Månsson. Målet kom ur offsideläge, men straff borde det blivit sekunden före, då stabile centern omilt behandlades. Betalt och kvitterat blev det alltså genom målet. Minuter efter låg boll nr 2 i laholmsmålet, men domaren hade redan blåt för kullvräkning av Laholms ch. Jönsson. Ny chans till kvittering hade gästerna 5 min. senare, men första skottet tog i stolpen och returen i nätets utsida. Laholm ökade till 3—1 i 40 min. genom hy. Nilsson, som från nära håll slog bollen i mål. Ett typiskt exempel på följden av ett uppstannande försvar i ett förmodat offsideläge. I matchens sista minut reducerade Åstorp genom cf. Dahlberg från nära håll.

Hörnorna delades lika, 3—3.

I Åstorps IF lade vi märke till ch. Risberg, hb. Persson, vi. Björkman och hy. Ljung.

Bollklubben ställde i likhet med gästerna upp med flera reserver, som utan att uppnå ordinarie manners prestationsförmåga, skötte sig bra. På ch.-platsen spelade Lennart Jönsson och klarade sin uppgift med överbetyg. Som nämnts debuterade en ny man som center, Stig Rooth från Hässleholm. Han visade god blick för spelet och sköt mycket bra. Vy. Larsson, vi. Eriksson och hi. Johansson gjorde goda insatser. Sist men icke minst berömmes målvakten Kurt Svensson.

Domaren, Lindgren från Halmstad, har varit här förr. Gårdagens besök kom han ifrån med gott betyg.

Publik 200 personer.

Före matchen överlämnade annonschef Axel Larsson till Åstorps lagkapten en keramikurna. Hr Larsson har själv varit med om att bilda Åstorps IF och spelat vänsterytter i dess första lag. Så hurrades det för båda föreningarna.

Kåji.

Hishult-Växtorp spelade oavgjort

Växtorp kämpade för fullt.

Efter en bra match på Hishults nya fina idrottsplats och inför en publik på ej mindre än 230 personer spelade Hishult o. Växtorp oavgjort med 3—3, halvtid 2—1 till Hishult. Växtorp gick in med all energi för matchen och kämpade med hemmalaget. Matchen var dock icke ojuste på något sätt.

Redan efter 5 min. tog Växtorp ledningen genom centern, men efter en kvart kvitterade Hishult genom Gösta Pettersson. Så fick Hishult en straff, som dock brändes. 5 min. före halvtid gav Sven Svensson hemmalaget ledningen, som dock Växtorp kvitterade några min. in på andra halvlek. Så ordnade Hishults hy. Åke Karlson till 3—2, men slutresultatet 3—3 fastställde Växtorps vi. när det bara var 5 minuter kvar.

Som förmatch spelade Växtorps pojklag mot Hishults pojklag och här blev det hishultsseger med 3—1.

S. D. U. K. Lagapärlans fotbollslag

samlas vid vattentornet i kväll kl. 19 för match.

Åke Svensson, B. Hammargren, E. Persson, Stig Nilsson, Assar Persson, Frank Persson, Tore Reinholdsson, Tage Fagerholm, Egon Nilsson, Bertil Fagerholm, I. Henningsson. Rune Nilsson.

Obs.! gymnastikskor.

BASTADSTENNISEN.

Den internationella mästerskapsveckan i tennis i Båstad har inletts. Endast en laholmare är nu kvar, och han är åter i elden i dag, näml. S. Malmgren. Sin match mot A. Svensson vann han med 6—3, 2—6, 6—4.

Veingeförlust med 4-3 mot Svedbergs IF

Ståtligt vandringspris uppsatt.

Veinge vänskapsspelade i går mot skånelaget Svedbergs IF. Matchen var den första i en fyraårig turnering om ett av de båda föreningarna uppsatt pris. Det var gästerna, som tagit initiativet till pokalen, och det var också de, som togo den första inteckningen. Efter en jämn match stod gästerna som segrare med siffrorna 4—3.

Matchen blev intressant med hyggligt spel, som dock var ganska hårt. Gästernas försvar var hårdfört, ofta på gränsen till det otillåtna.

Allan Karlsson, som ställt sig till förfogande att utan ersättning döma matchen hade en svår uppgift. Han lyckades ej heller helt i sina strävanden. Veinge borde vid ett par tillfällen fått straff, och dessutom gjorde Allan ett par mystiska offsideavblåsningar. Bekantskapen med båda lagen försvårade givetvis uppgiften.

Gästerna tog ledningen i 17 min genom cf. Lindskog. Veinge reducerade ett par minuter senare genom sin cf. Österling. 2—1 till gästerna blev det efter frispark i 35 min. genom Lindskog ånyo. 5 min. före halvtid ökade Svedberg till 3—1 genom sin vy. Levin.

I andra halvleks 20 min. reducerade hemmalaget till 3—2 genom cf. Österling. Vid halvtimmen ökade gästerna på nytt sitt försprång. Det var cf. Lindskog, som fullbordade sitt hat trick. Veinges sista och tredje mål svarade vy. Andersson för.

Publik 125 personer.

Kåji.

RADIO

MÅNDAG

Riksprogrammet:

6.20 Melodier i morgonväkten.
6.30 Väderlek. Därefter fortsätter grammofonmusiken till 6.45. (Över Motala, Luleå, Östersund, Sundsvall, Spånga, Göteborg, Falun, Hörby, Hudiksvall, Visby).
7.45 Morgonandakt. Bibelläsning och bön. (Växjö.)
8.00 Nyheter och väderlek.
12.00 Klockspelet i Stadshustornet. Dagens dikt. Därefter: Dragspelsmusik av Per Edberg.
12.30 Nyheter, väderlek, noteringar.
12.55 Tidssignal.
13.00 Svart-Tofs. En djurhistoria av Hugo Marklund. (Luleå.)
13.25—14.00 Kabaretorkestern spelar Arr. o. dir.: William Lind.
17.00 Väderlek.
17.10 Romanser av Wilhelm Stenhammar sjungna av Kerstin Torlind. Vid flygeln: Tore Torlind.
17.35 Grammofonmusik. 1. Gripen, marsch (I. Gustafsson). 2. Blommornas visa (Holmquist-Juel). 3. Farfar dansar swing (Hill-Dagerman-Ringstrand). 4. Grönes di Gott Fvau Stirnima, schottis (S. Haas). 5. Karneval i Venedig (Briccialdi-Frosini). 6. It's magic (Styne-Cahn). 7. Canonetta (J. Sylvain). 8. Ur »Fågelhandlaren» (C. Zeller). 9. Widmung (Schumann-Liszt). 10. Dryckessång ur »Muntra fruarna i Windsor» (O. Nicolai). 11. Romans F-dur (L. van Beethoven). 12. L'ameró, saro constante ur »Il Rè pastore» (W. A. Mozart). 13. Två mellanspel ur »Thamos» (W. A. Mozart).
18.40 Familjalbumet. Bertil Agerfeldt om fotografering.
18.55 Meddelanden.
19.00 Nyheter o. väderlek. Dagens eko.
19.30 Vad vet Ni om Sverige? Gösta Knutsson frågar svensk-amerikaner i New York.
20.00 »Bind, binder uti binda». Danslekar och folkdanser med Hahns spelmanskvartett o. Anna-Lisa Cronström, Maj Helander, Nils Sörme och Carl Sjunnesson. Arrangör: Gunnar Hahn.
20.30 I dag...
21.15 Underhållningsmusik av Berns orkester. Dirigent: Hans Eichinger.
21.45 Det nyckfulla språket. Prof. Hjalmar Frisk om etymologier.
22.15 Nyheter och väderlek.
22.30—23.05 Ur gångna tiders musikskatt: Fugan. Manuskript: Carl-Allan Moberg. (Uppsala).

TISDAG

Riksprogrammet:

6.20 Melodier i morgonväkten.
6.30 Väderlek. Därefter fortsätter grammofonmusiken till 6.45.
7.45 Morgonandakt. Pastor Oscar Lövgren.
8.00 Nyheter och väderlek.
12.00 Klockspelet i Stadshustornet. Dagens dikt. Därefter: Harald Dahlberg sjunger till luta.
12.30 Nyheter, väderlek, noteringar
12.55 Tidsignal.
13.00 Grönsakshymn.
13.30—14.00 Tivolis koncertsals orkester spelar under ledning av Svend Christian Felumb. (Grammofon.)
17.00 Väderlek.
17.10 Skojreseban spelar teater: »Var god mot de fattiga» av Zachris Topelius.
17.40 Henrik Jansson spelar på Göteborgs konserthusorgel.
18.00 En liten comedia och andra pastischer av Gustaf Fröding. Uppläsning av Erland Josephson.
18.15 Oscar och Edvin Bergqvist spelar låtar. (Gävle.)
18.30 Riksdagsöversikt av Torvald Sachs.
18.55 Meddelanden.
19.00 Nyheter o. väderlek. Dagens eko.
19.30 Hjälp Europahjälpen! Lyssnarnas önskeprogram på grammofon.
20.35 Frihet för tolv pund. Komedi av James M. Barrie. Översättning: Gösta Rybrant. Regi: Carl-Otto Sandgren. Personer: Berättaren — Georg Funkquist; Sir Harry — Gösta Cederlund; Lady Sims — Märta Arbin; Kate — Alice Eklund; Betjänten — Otto Malmberg. (Repris.)
21.10 Sven Arefeldt leker på piano.
21.25 Amerikabygget: Folk, kultur och slaveri i Södern. Föredrag av Anna Lenah Elgström.
21.55 Wilhelm Stenhammar: Sonat a-moll op. 19 för violin och piano. Åke Jelving och Greta Nilsson.
22.15 Nyheter och väderlek.
22.30—22.55 Vaxholms kustartilleris musikkår spelar från Hasselbacken. Dir.: Verner Lindström.

DET ALLRA VÄRSTA.

Direktör X med fru är på tackvisit hos en fransk familj. Fru "direktörskan" är mycket klen i franska. Efter visiten frågar hennes man: — Nå, lilla vän, var det svårt att sitta där en hel timme och inte förstå något av språket.

Fyun: — Nej, de va inte så farligt me de, men att inte själv få säija ett ord på en hel timme, de va svårare!

ONSDAG

Riksprogrammet:

6.20 Melodier i morgonväkten.
6.30 Väderlek. Därefter fortsätter grammofonmusiken till 6.45.
7.45 Morgonandakt. Pastor Oscar Lövgren.
8.00 Nyheter och väderlek.
12.00 Klockspelet i Stadshustornet. Dagens dikt. Därefter: Holger Åbergs harptrio spelar.
12.30 Nyheter, väderlek, noteringar
12.55 Tidssignal.
13.00 Underhållningsmusik av Nils Weingards ensemble.
13.30—14.00 En berättelse ur »Mauritz» av Martin Koch. Uppläsning av Karl-Erik Flens.
17.00 Väderlek.
17.10 Torsten Forslöw sjunger andliga sånger. Vid flygeln: David Brodin.
17.30 En historiett ur »Smil saa» av Soya. Uppläsning av författaren.
17.50 Grammofonmusik. 1. Uvertyr till »Getingarna» (R. Vaughan Williams). 2. Ur »Rhenguldet» (R. Wagner). a) Weiche, Wotan, weiche! b) Abendlich strahlt der Sonne Auge. 3. Rapsodi g-moll (J. Brahms). 4. Im Rhein, im schönen Strome (F. Liszt). 5. Rumänsk rapsodi A-dur (G. Enesco). 6. Tempo di valse (A. Arenskij). 7. Zigeuner ur »Bitter Sweet» (N. Coward). 8. Ay, ay, ay (Freire-Gould). 9. En yankee från Kansas (Hylin-Fritz Gustaf). 10. Ho-ho, ha-ha, valsvisa (B. Almquist). 11. I wonder who's kissing her now (Hough-Adams-Howard). 12. Maria de Bahia (P. Misraki).
18.55 Meddelanden.
19.00 Nyheter o. väderlek. Dagens eko.
19.30 Anna-Greta Söderholm sjunger till Curt Akerlinds ensemble.
20.00 Svag till mättlig vind... Så kommer en väderleksrapport till.
20.40 Gammal dansmusik av Gerhard Bergstrands kapell från Gröna Lund.
21.15 Berömda konstverk på Wienutställningen: Fraktvävnaderna från renässansen presenteras av Carl Nordenfalk.
21.30 Wilhelm Stenhammar: Konsert nr 2 d-moll för piano och orkester op. 23. Solist: Hans Leygraf. Göteborgs radioorkester. Dir.: Sixten Eckerberg. (Grammofon).
22.00 Ur »Utflykter» av Gunnar Ekelöf. Uppläsning av Björn Berglund.
22.15 Nyheter och väderlek.
22.30—23.15 Modern dansmusik.

Prenumerera på LT

Veinge

Veinge kommunalfullmäktige

hade på lördagen sommarmöte i samband med sedvanlig utflykt, denna gång inte inom egna landamären utan till Snapparps herrgårdspensionat.

I två bussar gick färden dit via Tjärby och Köpinge. Vid framkomsten bjöds först på kaffe, och därefter bar det iväg ut till havet, där många passade på att få sig ett dopp. Efter ett par timmar var fullmäktigeledamöterna med fruar och -män åter samlade i pensionatets trädgård där ordf., hr Edvin Nilsson, omedelbart öppnade sammanträdet. Inte många frågor stod på dagordningen.

Från fyra personer hade inkommit skrivelser angående kommunens medverkan vid tecknande av borgen för hostadslån. I tre av fallen blev det tillstyrkan.

Veinge idrottsförening hade anhållit om befrielse från nöjesskatt för en fest, vilket beviljades. Hallands läns blindförening fick ytterligare ett anslag på 100 kr. Till ny ledamot i skolstyrelsen förklarades hr John Lundgren vara vald.

Efter förhandlingarna intogs middag varunder tal hölls av hrr Edvin Nilsson, Sixten Bäckström, Gottfr. Larsson, Gustaf Johansson, Algot Persson, Ragnar Johansson, Olof Olsson och Hjalmar Ahlkvist. Stämningen var god och flera av talarna uttryckte förhoppningen, att man i fortsättningen liksom nu skulle ta sina damer med sig.

TOP HAT

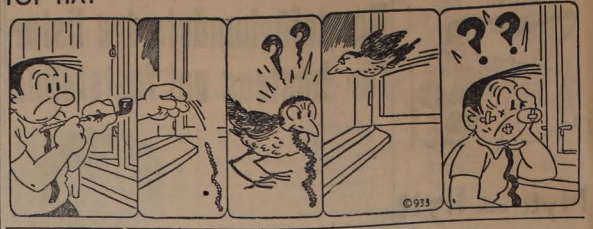

Falsk agent tog mått på unga dansöser

Stockholmskriminalen kunde häromdagen lägga vantarna på en herre som de senaste månaderna opererar som "agent" för en damkläderfirma i Borås, vilken blott existerade i hans egen fantasi.

Mannen, en ingenjör i 35-årsåldern, har ringt upp damer, företrädesvis unga skådespelerskor, balettdansöser och mannekänger, sagt sig vara agent för firman i fråga och bett att få komma och ta en del mått.

Hans firma skulle nämligen starta en reklamkampanj och var nu på jakt efter lämpliga fotomodeller. 1,500 kr. erbjöds damerna i lön.

Misstanken att allt inte stod rätt till uppstod hos en ung skådespelerska, då hon efter att ha mottagit besök av mannen erfor att också en väninna till henne varit utsatt för hans intresse.

Polisanmälan skedde då han dök upp hos ännu en ung skådespelerska i samma kretsar. Denna överenskom med mannen om tid o. plats för sammanträffande, men varskodde samtidigt polisen. Denna kunde sålunda ta honom på bar gärning.

De kvinnor som polisen hittills hört uppger att det främst var mått för ridbyxor, aftonklänningar och underkläder som "agenten" var intresserad av. Han har uppträtt synnerligen enträget och blev ofta närgången under måttagningen. Även på annat sätt uppträdde han "något egendomligt".

Mannen, som givetvis uppträdde under falskt namn erkände villigt och förklarar att hans beteende är ett "utslag av hans driftsliv" och betingat av hans intresse för det motsatta könet.

Kriminalen har låtit en psykiatriker undersöka honom. Denne har emellertid förklarat att mannen ej är i behov av vård. Han har efter förhör fått lämna kriminalen.

Ett beredskapsminne.

För LAHOLMS TIDNING av HENRY LOGAN.

Det hände sig en gång under beredskapsåren, att vårt kompani hade fältförläggring i en enslig skogstrakt, där det blott fanns en gård i närheten. I denna gård hade kompanichefen sin expedition och sitt sovrum. Kaptenen hade emellertid bland andra oskattbara klenoder, även en fästmö, och denna lilla dam måste givetvis uppsöka sin fästman ute i vildmarken, för att tillse att han inte blev uppäten av ormar, mygg och andra reptiler och parasiter. Kaptenen utverkade hos gårdens ägare, att den sköna fick använda själva storstugan till sovrum och de arma underofficerarna, som ditintills hade använt detta rum som mäss, fingo hastigt avflytta därifrån.

Intill storstugan låg köket. I detta residerade vpl. 522 Svensson, på grund av sitt feminina yttre, såväl som sitt uppträdande i övrigt, gemenligen kallad "fröken Svensson". Han var officerssuppassare. I samma kök, intog gårdsägaren och hans familj sina måltider. Lantbrukaren var egentligen en snäll och beskedlig karl, men han var humorist och kunde ej gärna underlåta att skämta litet med den, på grund av sitt feminina utseende, som något löjligt verkande, "fröken Svensson".

Det var på morgonen, dagen efter den första natt, som kaptensfästmön tillbringat ute i vildmarken. I köket intog gårdsägaren frukost tillsammans med sin familj, inifrån storstugan hördes ett lågmält samtal, som tydde på att kaptenen var därinne och morgonuppvaktade den tillbedda. "Fröken Svensson" kom just in i köket, efter att ha varit ute i något ärende. Då flög den blasvedde i bonden och han beslöt att omgående göra de stackars "fröknen" till drift kucku. Därför tog han till orda sålunda:

— Jo si, kapetinen han va härringe precis nu, han velle ad du Svenssen skälle ta au sarvera letta goer mörenmad te hanses fästemö.

— Jaså.

"Fröken Svensson" började genast att ivrigt plocka bland skåp och kastruller. Snart var han färdig och knackade på dörren. "Stig in", hördes kaptenens röst och Svensson trädde in. I palunen låg kaptenens fästmö och gäspade, och på sängkanten satt kaptenen, tämligen vårdslöst klädd — utan koppel och uniformskavaj. S. bullade upp en liten utsökt frukost på ett bord och drog fram detta till sängen samt bjöd mycket artigt den sköna att hälla till godo. Kaptenen var nästan rörd av denna omtanke och välvilja gentemot hans tillkommande, vilken han förmodligen misstolkade till en värnpliktigs respekt och vördnad för sitt befäl.

— Tack Svensson, mumlade kaptenen, det var vänligt, alldeles förfärligt omtänksamt och vänligt av Svensson. Men säj Svensson, kan inte jag också få en kopp?

— Så gärna, kapten.

När S. kom tillbaka med koppen blev det nya tacksägelser från både kaptenen och fästmön, varpå den överförjuste officeren hivade upp en blank tvåkrona, som han gav S. i drickspengar.

"Fröken Svensson" anade ingenting om försåt och argan list. Han var föga skarpögd — han gav inte ens akt på, att i köket satt en hemmansägare, som blivit betydligt längre i ansiktet än vad som vanligtvis var fallet.

FILIP och MAJKEN

— Filip, har du sett lillen!

— — — och kan du tänka dej, så kommer den lille raringen in med en stor bukett blomster till mamma — —

— Jag såg mycket väl den dille lymmeln sätta iväg hit in. Men jag vill ha igen mina blommor!

— Fy en sådan clydig pojke, nur ska det sluta — och vad ska folk tänka om oss!

BASKR-VILLE

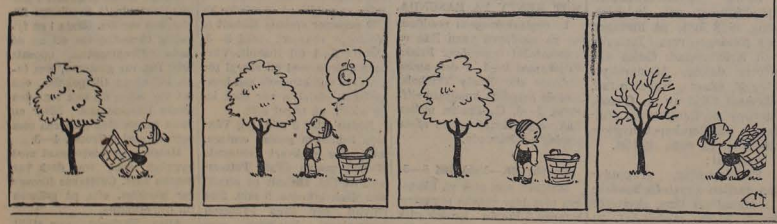

Mattssons Fastighetsaffär

JOHN BENGTSSON

Tel. 29 LAHOLM Tel. 29

Förmedlar försäljning av LANTEGENDOMAR, STADSFASTIGHETER och VILLOR

Förrättar BOUPPTECKNINGAR och ARVSKIFTE, uppsätter TESTAMENTE.

Ombud för VAXJÖ och ÄLFSBORGS hypotekföreningar. Försäkringsagentur för "SKANE" och "MALMÖ".

FÖRRÄTTAR AUKTIONER.

BILLIGT ARVODE. SNABBT UTFÖRANDE.

ÄNGLARNAS HUS

Av PY SÖRMAN

(24)

Den lilla, gamla staden Getakärr såg hemtrevlig och vänlig ut. De låga husen hade små trädtäppor mellan sig och gatan, knotiga frukträd med svällande knoppar på alla kvistar. Solen bakade på den bruna myllan mellan husgavlarna, så att det ångade om den.

Men nu kom de två svennerna tillbaka och talade om, att Munkboden flyttats. Den låg numera i Ny-Varberg, staden som växt upp på fjordens nordöstra strand.

— Då rider vi dit, avgjorde junker Erik.

— Är det långt? jämrade sig Gertrud.

— Boden skall ligga på norra gatan invid än, sade svennerna, medan man gjorde helt om. Det går en nybanad väg över ängarna, ifall vi inte rider längs stranden.

— Låt oss ta vägen över ängarna, om den är kortast, bad Kamilla. Hon tyckte synd om stackars Gertrud med sin jämmer och sina vättade skavsår.

Junker Erik styrde genast hästen ditåt. Men unga Håkan ville leka Motvall.

— Stranden! hojtade han och manade på hästen. Vem vill följa Norges kung längs stranden?

Hans stallknekt och några yngre svenner var strax redo. Så delades följet i två. Men det större blev kvar hos junker Erik. Fast han ännu inte var kung.

Kamilla log mot honom.

— Se, sade hon. De tycker bäst om dig!

Han log tillbaka, och blicken lyste av glädje. Han ville så gärna, att de skulle tycka om honom. Knektarna, svennerna, ja, alla som levde i landet. De borde förstå, att han ämnade bli dem en mycket god herre, när hans dag kom.

Nyby, så kallades den nya staden folk emellan, tedde sig inte särskilt imponerande på avstånd. Som en ruvande sjöfågel låg den och tryckte mot den platta strandremsan, läget verkade sankt, och husen var inte höga. Men hamnen, skapad av naturen själv, var en tillgång och ett värde. Den smala havsarmen, som skilde fastlandet och den klippiga Getterön åt, hade ett djup, tillräckligt även för stora handelsskutor, ochön bildade en skyddsmur mot vind och vågor från Västerhavet.

Nu, då islossningen var över för året, hade flera skepp hunnit segla in och kasta ankar. Det ståtligaste bar Lybecks flagga i masttoppen, det måtte tillhöra den livaktiga Hansan, som erövrade hav och kuster med sina fullastade handelsskepp, lika snabbt som någon krigisk armada.

Nu, då de nätt staden, kunde de se, att den inte var lågbyggd och slät som den förut sett ut. Gatan, där de färdades, bar uppåt i långsam och stadig stigning. Den var ännu inte stenlagd, men gruset hade trampats slätt av fotsteg och hästhovar, man förstod att många tog sig fram här. Det var en stadsdel för rika borgare och fint folk, ty varken bodar eller härbärgen syntes till. Husen vände fönsterlösa, trista stengavlar ut mot farleden, som om de varit för förnäma att tåla synen och bullret av de vägfarande. Men i portarna stod sjöfolket och sladdrade, ropade till varann tvärsöver gatan och slog upp gälla skratt, som gav ett lustigt eko nedåt hamnen och ön mittöver sundet.

Där gatan slutade uppe vid en kullrig, långsträckt höjdplatå, stod bykyrkan och stack sitt spetsiga torn som ett spjut mot den vårblå skyn. Men innan de ridit så långt gjorde vägvisarna tecken att de skulle vika av åt höger. Norra gatan visade sig vara en smal och orant backe, som ledde ner till än i dalsänkan.

Och här var det inte svårt att finna boden. Med sin bottenvåning utan fönster och med luckorna vidöppna, tycktes den bjuda famnen åt de vägfarande. När hovtrampet hördes, stacks ett huvud ut, och Kamilla såg skymten av en ofärgad vadmalsskåpa, lekbrödernas dräkt, som hon mindes från Asylum.

Asylum! Bara hon tänkte på namnet, var det som om en hel flod av minnen störtat över henne. Dunkla, ofullständiga barndomsminnen, mörka och ljusa om vartannat, men alla med en doft, som gjorde henne yr, likt doften från de vårliga ängarna.

Lekbrodern stirrade på de kommande med runda, förvånade ögon. Honom kände hon inte igen, men hon hade inte tid att känna besvikelse för den saken. Säkert fanns där fler i boden, ensam var han nog inte, och kanhända var där någon, som mindes henne från förr!

Hennes tanke gled i ett svep över Anni och Anton, abboten, magister Petrus och broder Bernhard. På år och dag hade hon inte erinrat sig dem, nu var det, som om de plötsligt fått liv efter att ha legat döda.

Anni... Det sved till i hjärtat av ömhet, Anni hade varit bra snäll! Och den vithärige, gamle abboten. Och broder Bernhard, som aldrig nänts banna henne, fast hon spelat honom så många spratt.

Kamilla var framme — ett gott stycke före de andra i sällskapet — och hon lutade sig över den ohyvlade trädisken, i det hon fyllvuxet och nådigt nickade mot den rundögde lekbrodern. Den smala, brända gatan badade i vårens bländande sol, boden liknade ett mörkt hål, när man kikade dit in, hennes ögon var ovana vid skumrasket och kunde ingenting urskilja.

Någonstans från husets inre kom en ung herre, snobbigt klädd, i blå mantel och med högskaftade, blanka stövlar. Han fick syn på Kamilla, bugade och svängde hatten i en överdrivet vid båge. Så log han och steg fram till disken.

— Nådig fröken vill se något vackert? började han med len röst. Det hördes på talet att han var utlänning, och Kamilla satte honom strax i förbindelse med det fina Hansaskeppet i hamnen. Just så hade hon trott att de skulle se ut, dessa herrar från de stora städerna söder ut, som fyllde sina båtar med alla slags dyrbarheter och seglade över haven. — Nådig fröken önskar ett fint smycke?

(Forts.)